

Ustanovitelj: občinske konference SZDL, Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. — Odgovorni urednik Albin Učakar

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

Generalpolkovnik Janko Sekirnik je v ponedeljek podelil kranjski enoti malo in srednjo plaketo JLA za izredne dosežke pri vzgoji in urjenju mladih vojakov ter sodelovanju s civilnim prebivalstvom. Na svečanosti so bili tudi predstavniki družbenega in političnega življenja kranjske občine. (Jk) Foto: F. Perdan

Plakete JLA podeljene

Komandant ljubljanske armadne oblasti generalpolkovnik Franc Poglajen je v ponedeljek na predlog koordinacijskega odbora za vprašanja obrambe pri republiški konferenci SZDL Slovenije v Ljubljani podelil letošnje srednje in male plakete JLA organizacijam in posameznikom iz Slovenije. Srednjo plaketo so letos prejeli tri organizacije oziroma skupnosti, malo plaketo pa 25 organizacij in posameznikov.

Med drugim sta srednjo plaketo prejela družbenopolitična skupnost Kamnik in Planinska zveza Slovenije.

Občina Kamnik je letos spomladi uspešno sodelovala na vojaških vajah na širšem območju Gorenjske. Vse enote civilne zaščite, tako v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah so v pogojih, ki so bili zelo podobni okoliščinam v vojni, pokazale primerno učinkovitost v vojaških akcijah, pri reševanju ranjencev, gašenju požarov in odstranjevanju drugih posledic napadov. V pripravah in na vaji sami so bile zelo aktivne družbenopolitične organizacije, prav tako pa tudi vse samoupravne organizacije, občinska skupščina in krajevne skupnosti.

Planinska zveza Slovenije povezuje in združuje v skupno planinsko dejavnost vsa planinska društva v Sloveniji. Teh je bilo lani 106, letos pa 113. Pri vseh društvih je bilo 57.799 članov, od tega 11.839 mladincev in 12.187 pionirjev. Planinska zveza upravlja tudi 173 planinskih postojank, v katerih je 5586 ležišč. Lani je te postojanke

obiškalo kar 877.527 planincev. Razen tega v šolah deluje okrog 200 planinskih odsekov. V Sloveniji pa je tudi 15 postaj gorske reševalne službe, planinska zveza pa skrbi tudi za prek 10 tisoč kilometrov planinskih poti.

Malo plaketo pa sta med drugim dobila Martin Košir, predsednik odbora za družbenopolitični sistem in notranjo politiko v republiški skupščini.

Martin Košir uspešno dela pri uresničevanju koncepta splošnega ljudskega odpora v kranjski občini in na Gorenjskem. Pred odhodom v republiško skupščino je bil sekretar komiteja občinske konference ZK v Kranju in sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Tako je od vsega začetka sodeloval pri uveljavljanju koncepta splošnega ljudskega odpora v organizacijah zveze komunistov, v koordinacijskem odboru za splošni ljudski odpor pri SZDL, najprej s predavanji in razgovori, kasneje pa kot predsednik komisije za splošni ljudski odpor pri občinskem komiteju zveze komunistov v Kranju. Oblikoval je vsebinske, organizacijske in kadrovske pogoje za izvedbo tega programa. Svoje izkušnje je kasneje posredoval tudi v drugih gorenjskih občinah. Nadalje je nudil dragoceno pomoč pri formiranju odborov v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah. Tovariš Košir je še vedno član komisije za splošni ljudski odpor pri občinskem komiteju zveze komunistov Kranj.

A. Z.

V petek zvečer je bilo v domu JLA v Kranju quiz tekmovanje med pripadniki JLA in mladimi planinci iz Kranja v počastitev 22. decembra. Tekmovanje je organiziral odsek planinskega društva iz Kranja. Ekipi sta odgovarjali na vprašanja iz planinstva in zgodovine NOB. Po ogorčeni borbi je zmagala ekipa JLA, ki je dobila darilo pokrovitelja, občinske konference ZMS Kranj, kip maršala Tita, ki ga je izdelal kipar Avguštinčič. Dvorana je bila nabito polna. Za popestritev so poskrbeli recitatorji-vojaki in gimnazijci, ansambel SMB 220 in folklorna skupina iz Save. Na prvi sliki je ekipa planincev, na drugi pa zmagovalna ekipa JLA. (Jk) Foto: F. Perdan

JESENICE

Preteklo nedeljo so se zbrali v gasilskem domu poklicnih gasilcev iz Železarne prostovoljni gasilci s Koroške Bele, Blejske Dobrave in Smokuča. Takšna srečanja, za katere se je odločila občinska gasilska zveza na Jesenicah, bodo odslej tradicionalna.

Na teh srečanjih se bodo poklicni gasilci seznanili s sodobno gasilsko opremo in spretnostjo, ki jo morajo imeti poklicni gasilci pri opravljanju svoje dolžnosti pri požarih in raznih nesrečah.

-jk

Občinska konferenca zveze mladine je že izdelala program praznovanja meseca mladosti 1971. Po programu naj bi snemali film o življenju mladih na Jesenicah, organizirali pohod mladih na Pristavo, pripravili več razstav, proslav in športnih prireditev, organizirali štafeto mladosti, quiz oddaje in koncerte pevskih zborov. V programu ima pomembno mesto tudi srečanje celovške, skopske in jeseniške gimnazije. Po predračunu bi za uresničitev programa potrebovali 16.300 dinarjev.

-jk

KRANJ

V petek se je začel na Jezerskem tridnevni seminar o vodenju družabnega in klubskega življenja, ki ga je organizirala občinska konferenca zveze mladine iz Kranja, udeležilo pa se ga je 46 mladincev iz 25 terenskih aktivov in klubov.

Predsednik kranjske mladine Zvone Filipovič je govoril o ZM in njenih nalogah na terenu ter o idejnopolitičnem delu v klubih, Mitja Rotovnik o ZK in mladih, Franc Thaler o pomenu Glasa, Tone Miklavčič o odnosu mladine do religije in Cerkve, Dušan Rebotj o vodenju in organizaciji dela in Franci Hočvar o delu mladinskih klubov. Po vsakem predavanju so se razvili živahni razgovori.

Na seminarju so sprejeli tudi program nadaljnega dela.

-jk

Predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar je izjemoma za danes popoldne (in ne za četrtek kot po navadi) sklical zadnjo letošnjo sejo obeh zborov občinske skupščine. Od desetih točk dnevnega reda bodo odborniki tokrat kar v sedmih točkah glasovali o sprejetju različnih odlokov. Med njimi pa tokrat ni predloga odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb v prvem tromesečju prihodnjega leta. O tem bo na skupščini podana samo informacija. Odlok o proračunu za prihodnje leto bodo odborniki sprejeli na eni od sej prihodnje leto, ko bodo znani stabilizacijski ukrepi, ki bodo vplivali na oblikovanje proračuna. Na dnevnem redu tokrat tudi ne bo predloga odloka o prispevkih in davkih občanov.

A. Z.

Predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar in komandant garnizije Stane Zagar v Kranju sta v ponedeljek popoldne v prostorih občinske skupščine pripravila slovesen sprejem ob prazniku jugoslovanske ljudske armade. Sprejema so se udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij in garnizije Stane Zagar. Po sprejemu je bil v domu JLA v Kranju tovariški večer.

Danes ob 13. uri se bo v Kranju sestal izvršni odbor občinske konference SZDL. Obravnaval bo priprave na volilne konference krajevnih organizacij socialistične zveze v občini. — V različnih krajevnih skupnostih v občini pa se nadaljujejo zbori občanov oziroma sestanki političnih aktivov, na katerih med drugim razpravljajo o pripravah na volilne konference SZDL.

Kranj, 22. decembra — Na popoldanski svečanosti je občinski odbor ZZB NOV podelil devetdeset priznanj organizacijam in posameznikom v občini. — Včeraj popoldne pa je bila tudi skupščina kulturne skupnosti.

A. Z.

TRŽIČ

Krvodajalska akcija je med tržiškimi občani pretekli teden lepo uspela. V petek in soboto se je javilo zdravniški ekipi transfuzijske službe 610 prostovoljnih krvodajalcev, izmed katerih jih je bilo odklonjenih samo 30. Prav ta podatek kaže, kot je izjavil vodja strokovne službe, da je Tržič zelo zdrav, saj je odstotek zavrnjenih minimalen. S svojim odzivom so zadovoljili predvsem delavci BPT, Peka, ZLIT in Tria (BPT 199 krvodajalcev, Peko 169 itd.). Vendar moramo še posebej omeniti Franca Perka, ki je praznoval svojevrsten jubilej — kri je dal pri 75. in družina Kramar, katere vseh 7 članov se je udeležilo akcije.

V razgovoru s predsednico komisije za krvodajalstvo pri občinskem odboru Rdečega križa Ivanka Hvalica smo izvedeli, da so Tržičani tudi to pot presegli pričakovanja (po republiškem načrtu naj bi se v tej občini odzvalo 546 prebivalcev) in da je tudi vodja zdravniške ekipe Vojko Mlinar ocenil to akcijo kot eno najuspešnejših v Sloveniji. Za to pa gre zasluga tudi občinskemu sindikalnemu svetu, osnovnim sindikalnim organizacijam in občinskemu koordinacijskemu odboru za krvodajalstvo.

-ok

V ponedeljek dopoldne je prispel na obisk v Slovenijo podpredsednik Združene arabske republike Husein el Safel. Po prihodu v Ljubljano je gosta v vili Podrožnik sprejel podpredsednik republiške skupščine dr. Jože Brilej. Visoki egiptovski gost je potem odpotoval proti Bledu. Spotoma pa se je s spremstvom ustavil tudi v kranjski Iskri, kjer so ga pozdravili predsednik občinske skupščine Slavko Zalokar, predstavniki podjetja in tovarne Iskra. Egiptovskemu gostu je dr. Jože Brilej priredil kosilo v Golf hotelu na Bledu. Po vrnitvi v Ljubljano se je podpredsednik Husein el Safel sestal tudi s predsednikom republiške skupščine Sergejem Kraigherjem in predsednikom izvršnega sveta Stanetom Kavčičem.

A. Z.

GORENJSKA KREDITNA BANKA

BLD · JESENICE · KRANJ · RADOVLJICA · ŠK. LOKA · TRŽIČ

VELIKI NAGRADNI ŽREBANJI

Za vlagatelje, ki do 31. VII. 1971
vlože na hranilno knjizico
ali na devizni račun

2000 din — vezano nad eno leto
1000 din — vezano nad dve leti

Obnovijo v navedenem času rok vezave

Za vsak navedeni
polg en žrebni
listek

Za večji polg
več žrebnih listkov

PRVA NAGRADA

Hranilne vloge
obrestujemo:

- navadne 6 %
- vezane nad 1 leto 7 %
- vezane nad 2 leti 7,5 %

Sredstva na
deviznih računih
obrestujemo:

- navadna 5,5 % v devizah
- 0,5 % v dinarjih
- vezana nad 1 leto 7 % v devizah
- 0,5 % v dinarjih

10 nagrad po 2000 din
10 nagrad po 1500 din
20 nagrad po 1000 din
20 nagrad po 800 din
20 nagrad po 600 din
20 nagrad po 400 din
98 nagrad po 100 din

Prvi nagradi
osebna avtomobila
AUSTIN 1300
in 198 lepih
denarnih nagrad.

17. II. 1971
v Radovljici

18. VIII. 1971
v Škofji Loki

Veliko znižanje cen

veletrgovina
ŠPECERIJA
bled

Veliko znižanje cen za novoletne praznike
v vseh naših prodajalnah in mesnicah

		din
GORENJSKI ŽELODČKI	kg	19,00
JETERNA PAŠTETA 100 g ČOKA	kos	1,35
ROZINE	kg	6,20
RUM 1 l	stekl.	15,00
PELINKOVEC 1 l	stekl.	15,20
KONJAK 1 l	stekl.	16,00
KOMPOT ANANAS 450 g	kos	4,60
ČOKOLADA MLEČNA 500 g		
GORENJKA	kos	11,00

Veliko znižanje cen

Veliko znižanje cen

Izkoristite izredno ugoden nakup do 31. decembra
1970. Vsem potrošnikom želimo srečno novo leto

20-letnica samoupravljanja GG Bled

V soboto dopoldne je bila v prostorih Gozdnega gospodarstva Bled slavnostna seja delavskega sveta, s katero so proslavili 20. obletnico samoupravljanja v Gozdnem gospodarstvu. Uvodoma je direktor podjetja tovariš Tolar orisal razvoj podjetja in podaril, da je kolektiv v zadnjih 20 letih dosegel vrsto uspehov. Med drugim ima podjetje danes najboljši kadrovski sestav v občini. V podjetju ima namreč 5,2 odstotka zaposlenih visoko izobrazbo, 10,5 odstotka srednje, 45 odstotkov je kvalificiranih delavcev. Ko je predsednik občinskega sindikalnega sveta Radovljica Jože Bohinc čestitali kolektivu za dosegene uspehe, je poudaril, da bodo pri nas po programu takšen kadrovski sestav podjetja dosegala v prihodnjih 10 do 15 letih. Kolektivu so ob tej priložnosti čestitali tudi podpredsednik občinske skupščine, sekretar izvršnega odbora občinske konference

SZDL, direktor LIP Bled in drugi.

Po slavnostni seji delavskega sveta so delavcem, ki so že 20 oziroma 10 let v podjetju, podelili priznanja. Za 20-letno delo v podjetju so dobili priznanja: Zdenka Abramovič, Viktor Beguš, Ludvik Bunderla, Ratislav Dobravec, Majda Domijan, Franc Fartek, Andrej Ferjan, Ernest Gašper, Franc Guzelj, Jože Humer, Janko Jensterle, Nada Jeras, Stane Jere, inž. Ciril Kafol, Polde Kajdiž, Peter Kemperle, Vinko Kobal, Martina Koselj, Rudi Kravanja, Franc Kunsterle, Franc Lakota, Fani Lebar, Metka Legat, Dore Medic, Tončka Medja, Analijsa Metul, Silvo Mlakar, Anton, Mlekuž, inž. Boro Milenkovič, Marijan Mišič, Jože Mulej, Draga Naglič, Albin Noč, Bolte Okun, Jože Perš, Matija Pfajfar, Marija Pikon, Alfonz Podoreh, Janko Pogačar, Ivanka Pristov, Stefan Rogan, Ivanka Ropret, Julijana Sirk, Cil-

ka Sorč, Pavel Tolar, Vinko Torkar, Janko Ulčar, Ludvik Vidic, Marijan Zalokar, Janez Zupan in Franc Zupan.

A. Z.

Delavcem, ki so že 20 oziroma 10 let v GG Bled so podelili priznanja. — Foto: F. Perdan

Razprave je zamenjalo delo

Radovljica, 22. decembra — Položaj v blejski Vezenini, ki so jo pred dvema mesecema razburkali dogodki okrog premeščanja in odpuščanja delavcev ter odstopa direktorja, se je spet umiril. Kot so poudarili na sinočnji seji občinskega komiteja ZKS, je kolektiv v dosedanjih razpravah pokazal, da je dovolj močan, da sam uredi notranje odnose.

Na seji so ugodno ocenili sestanek tovarniške organizacije ZK in vodstev samoupravnih organov, na katerem so zelo kritično spregovorili o nepravilnostih in slabostih. Hkrati pa so se zavzeli za to, da prenehajo z razpravljanjem in se čim prej z vso prizadevnostjo lotijo dela.

To jim je namreč ob okto-brskih dogodkih nekoliko zastalo, kar se jim bo poznalo tudi pri dohodku. Z dobrimi poslovnimi rezultati bi radi tudi zbrisali senco, ki so jo na podjetje vrgli dogodki po širokem odmevu v slovenski javnosti.

Kljub zapletom so se odločili, da ne bodo odstopili od sanacijskega programa podjetja, saj zanje pomeni najboljšo pot v vse težjem gospodarskem položaju. Skrbno in načrtno so ga pripravljali več kot leto dni, zato so ga temeljito proučili. Sklenili pa so, da popravijo tisto, pri čemer se jim je zataknilo, in pri njegovem uresničevanju najdejo primernejšo obliko. sl

Nova trgovina v Bitnjah

K številnim letošnjim otvoritvam novih in preurejenih trgovin bo veletrgovina Živila Kranj jutri popoldne dodala še eno. V Bitnjah bodo odprli novo samopostrežno trgovino z mesnico in bifejem. To bo letos že deveta trgovina, ki jo je odprlo to podjetje. A. Z.

V prvih desetih letošnjih mesecih so se hranilne vloge v slovenskih poslovnih bankah povečale za 18 odstotkov v primerjavi z dvanajstim meseci lanskega leta. V decembru lani je bilo namreč na področju Slovenije v poslovnih bankah 2190 milijonov din hranilnih vlog, letošnjega oktobra pa že 2592 milijonov din. Od skupne vsote hranilnih vlog je vezanih vlog za 1029 milijonov din, skupna vsota vlog na vpogled pa 1562 milijonov din.

Ob tolikšni povečani vsoti hranilnih vlog bi lahko rekli, da kljub težavnemu gospodarskemu

položaju občani niso izgubili zaupanja v dinar.

Največ denarja je v letošnjem letu zbrala ljubljanska banka, kar za 20 odstotkov več v primerjavi s celotnim lanskim letom. Enako ali nekoliko manjše povečanje so imele ostale poslovne banke. Gorenjska kreditna banka je v letošnjih desetih mesecih zbrala nekaj manj kot 203 milijone din hranilnih vlog. V primerjavi z lanskim letom so se skupne hranilne vloge povečale za 17 odstotkov. Vezanih vlog je bilo v tem obdobju nekaj manj kot 58 milijonov dinarjev, hranilnih vlog na vpogled pa nekaj manj kot 145 milijonov din.

Skrb za borce

Komisija za zadeve borcev pri jeseniški občinski skupščini je novembra in decembra obiskala večje število borcev na območju občine, da bi se z njimi pogovorila o življenjskih razmerah. Večina borcev potrebuje materialno pomoč predvsem zaradi nizkih osebnih prejemkov, šolanja otrok in podobno. Mnogi pa so tudi oslabei in bolni in jim je potrebna člo-

veška in prijateljska beseda. Ob obiskih po domovih so tudi ugotovili, da nekaterim pomoč ni več potrebna, nekaterim pa jo bodo morali povečati. Le-te so že predlagali upravnemu odboru sklada za pomoč borcem NOB pri občinski skupščini. Nekaterim borcem pa so že priznali enkratno pomoč za nabavo kurjave in ozimnice.

srš

Obsodba nasilja in krnjenja pravic Slovincem

V petek zvečer je bila na Jesenicah skupna seja predsedstva občinske konference ZMS in občinskega centra klubov OZN, na kateri so razpravljali o sedanjem položaju v svetu in o položaju slovenskih narodnostnih manjšin v sosednji Italiji in Avstriji. Menili so, da je ljud-

stvom, ki še danes trpe tujo nadvlado in se bore za svobodo, treba pomagati, če ne materialno, pa vsaj moralno. Moralna pomoč pomeni velikokrat več kot materialna, saj dobijo bojujoči se narodi občutek, da v svojem pravičnem boju niso osamljeni.

Ko so govorili o položaju slovenskih narodnostnih manjšin v Italiji in Avstriji, so poudarili, da bomo morali našim zamejskim bratom bolj pomagati. Prepogosto smo premalo odločni.

Da bila stališča jeseniške mladine do teh vprašanj znana širši javnosti, objavljamo del njihove izjave, ki so jo sprejeli na petkovem sestanku. Takole pravi:

»Mladi prizadeto spremljamo posege imperialističnih sil v Aziji, Afriki in drugje ter delovanje neofašističnih sil v sosednji Italiji in Avstriji. Zato dvigamo svoj glas proti krnjenju nacionalnih suverenih pravic, svobode in samostojnega razvoja narodov in narodnosti v svetu. Obsojamo krvavo in zatiralno politiko ZDA v Indokini,

ki se še ni mogla prepričati, da ne more uničiti svobodoljubnega in golorokega prebivalstva teh dežel! Naša vest in zavest ter pripadnost politiki miru nam ne dopuščata, da bi nemo spremljali pustolovske posege 20. stoletja! ... Dvigamo svoj glas in se pridružujemo drugim naprednim silam v svetu ... Se posebno pa smo prizadeti ob najnovejših dogodkih v Italiji in Avstriji. Čeprav smo mladi, nismo pozabili, da je zadal fašizem človestvu ogromne materialne in človeške žrtve, sedaj pa ponovno dvigajo glave neofašisti in kažejo svojo ideologijo v praktičnih, krivičnih in sovražnih odnosih do slovenskih narodnostnih skupin v sosednjih deželah!«

Jeseniški mladinci so se dogovorili, da bodo navezali stike s slovenskimi mladinskimi organizacijami v Italiji in Avstriji, kar krepi mednarodno vzgojo mladih, ki mora najti ustrežnejše mesto v sistemu splošnega izobraževanja.

J. Košnjek

Velik osip na naših šolah

Nemiren, nepozoren, neposlušen otrok

V naši osnovni šoli je osip učencev zelo velik. Republiško poprečje je skoraj 40% šolarjev, kar predstavlja že resen družbeni problem. Med otroki, ki v šoli ne napredujejo, je poleg podpoprečno umsko sposobnih in kulturno močno prikrajšanih otrok, veliko število tudi poprečno ali celo nadpoprečno nadarjenih, ki v šoli ne uspevajo zaradi blažjih razvojnih motenj in učnih težav. Studije so pokazale, da je 10–15% šolarjev s takimi motnjami. Pripisujemo jih posebnemu možganskemu delovanju, ki je posledica različnih okvar pred porodom in v prvih letih življenja. Pogosti spremljaljajoči znaki motenj so močenje postelje, grizenje nohtov in svinčnikov, drhtenje rok, levičnost, glavobol, nemirno spanje in napadi nočnega strahu.

V kranjski občini je v letu 1970 prek 7000 šoloobveznih otrok in približno toliko predšolskih. Med njimi je približno 10% takih, ki kažejo blažje motnje v vedenju in učenju ali okrog 700 otrok. Najdemo jih v rednih osnovnih šolah med mejno poprečnimi, poprečnimi in nadpoprečnimi šolarji. Težjih primerov je 10–15% od navedenega števila 700, kar bi pomenilo za Kranj 70–105 otrok.

Mnogo otrok z blažjimi motnjami in posebnostmi možganskega delovanja se do vstopa v šolo ne razlikuje od vrstnikov in se ne obnaša dosti drugače kot drugi otroci. Razlika pa že opazajo vzgojiteljice v vrtcih, saj čisto slišimo od njih, da je ta in ta otrok izredno živahen in nemiren, da se obnaša drugače kot njegovi vrstniki, da je zelo občutljiv in razdražljiv. Takega obnašanja pa v predšolski

dobi niti starši niti vzgojitelji ne jemljejo preveč resno. Verjetno pa že v tej dobi nastajajo prva nasprotja med otrokom in okolico, ki se razrašajo in končno izoblikujejo v šoli. Znatno manjše pa je število otrok z motnjami v vedenju, ki so pretirano neaktivni, mirni, v svojih gibih pa medli in počasni.

Otrok z blažjimi motnjami ali posebnostmi možganskega delovanja se zelo različno odziva na stike z okolico. Je lahko zelo nemiren, prenašel in izredno živahen ali pasiven, apatičen ali celo top. V razpoloženju zelo niha. Danes je ubogljiv in učno uspešen, potem pa nastopijo slabi dnevi, ko mu ne zaleže nobena beseda. Dela se hitro naveliča, hitro se razburi, postaja nestopen. Od vseh teh lastnosti najbolj moti otrokova gibalna nemirnost, ki s svojo neprenelnostjo in nadležnostjo spravlja ob potrpljenje starše in učitelje. Onesrečuje pa tudi otroka, ki bi bil rad priden, pa ne more biti. Tudi pri sposobnostih se kažejo težave. Učenec pri razlagi ni pozoren in zbran, hitro se utruji in pozabi, kar je v šoli slišal. Pri šolskih predmetih pa se pojavijo težave le pri nekaterih predmetih. Nekdo težko računa, drugemu delajo težave črke pri pisanju, ki jih izpušča ali jih postavlja na nepravno mesto. Pri branju je značilna počasnost in zatikanje ter izpuščanje zlogov. Pri katerem predmetu bodo nastopile težave, je odvisno od tega, katera možganska funkcija je prizadeta, pa tudi od otrokove nadarjenosti.

Zelo pomemben je vpliv okroga na otroka, posebno matere. Ker mati pri otroku z običajnimi vzgojnimi metodami ne doseže

tistega, kar bi želela, temveč ravno nasprotno, začne dvomiti o svoji materski sposobnosti. Zgodi se, da postane do otroka odklonilna ali celo sovražna. V tem poslabšanju odnosov med materjo in otrokom je prvi vir čustvene motenosti. Drugi zelo važen vir je šola. Učitelja moti otrokovo stalno gibanje in ga skuša s silo ali avtoritativnimi posegi disciplinirati. Toda v čim večji napetosti je otrok, tem bolj je nemiren. Učitelja moti tudi spremenljivost otrokovega znanja. En dan zna vse, drugi dan nič. Za učitelja je to muhasti otrok brez delovne discipline. Otrok postane zaradi vse večjih nasprotij z učiteljem napadalen, divjaški in uporen. Lahko pa gre razvoj v drugo smer. Postane pasiven, apatičen, pretirano podrediv in do šole začuti odpor ali celo strah. Te težave dosežejo v višjih razredih že tako stopnjo, da otrok ponavlja razred, lahko tudi večkrat.

Današnja šola za otroke z motnjami in posebnostmi v možganskem delovanju ni napravila ničesar. S svojo nemirnostjo zmanjšujejo sposobnost za poslušanje in učenje vseh otrok v razredu. Dogajalo se je, da so take otroke pošiljali pred komisijo za kategorizacijo otrok in od tu v posebno šolo. S tem so ustregli le razrednemu kolektivu in učitelju. Otrok pa se je znašel v popolnoma neprijetnem okolju, saj so učne zahteve na posebni šoli mnogo premajhne zanj. Da bi ta problem rešili, se šole in pristojni občinski organi resno pogovarjajo, da bi po šolah odprli posebne oddelke za otroke z motnjami in posebnostmi v obnašanju.

L. Bogataj

Nove oskrbnine za vrtce

Na predlog vzgojno varstvenih zavodov kranjske občine je prejšnji teden skupščina temeljne izobraževalne skupnosti Kranj sprejela nove cene oskrbnin za naslednje leto. Oskrbnine so se povečale za 30 din na mesec za vsako skupino. To pomeni, da bodo starši za predšolske otroke plačevali po 180 din na mesec, za dojenčke v vrtcu Janina 290 in za dojenčke v vrtcu Rezka Dragar 210 din. Oskrbnina v šolskem varstvu pa se bo znižala za 10 odstotkov. Starši bodo tako plačevali za nekaj odstotkov višje materialne stroške, vzgojo pa bo kot do sedaj financirala TIS.

Skupščina je sprejela tudi nove kriterije za pomoč socialno šibkim družinam pri plačevanju oskrbnine. Olajšave pri plačevanju oskrbnine dobe starši, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 550 din. Nad to vsoto plačajo starši celotno oskrbnino, to je 180 din, za nižji dohodek pa velja naslednja lestvica:

Poprečni dohodki na družinskega člana (otr. dodatek včet)	Prispevek staršev v odstotkih
— nad 550 din	100
— od 500 do 550 din	90
— od 450 do 500 din	80
— od 400 do 450 din	70
— od 350 do 400 din	55
— od 300 do 350 din	40
— od 250 do 300 din	20

Primer: starši, katerih dohodek na člana družine je na primer nekaj pod 300 din na mesec, plačajo za oskrbo le 36 din na mesec.

Po tako sprejetih kriterijih bo plačevalo nižjo oskrbnino v vrtcih 13 odstotkov staršev, kar je še enkrat več kot je bilo doslej. Pri dohodku na družinskega člana pod 250 din na mesec, pa se bo za vsak primer posebej določila oskrbnina oziroma je ne bo treba plačevati.

Skupščina je tudi ugotovila, da je še vse premalo socialno ogroženih otrok v vzgojno varstvenih ustanovah. Zato naj bi socialne službe v občini predlagale za sprejem v vrtce vse otroke, ki žive v slabih materialnih razmerah in so obenem tudi vzgojno zanemarjeni. Za take otroke naj bi pripravili prostor v vrtcih v prihodnjem šolskem letu.

L. M.

Ne zanemarjajmo talentov

Na zadnji seji skupščine komunalnega zavoda za zaposlovanje v Kranju so odborniki sprejeli zanimiv sklep glede kriterijev pri dodeljevanju štipendij.

Zavod namreč predlaga, naj bi na Gorenjskem veljali enotni kriteriji pri izbiri kandidatov za štipendije. Dosedanji kriteriji so namreč zelo različni. Vendar pa pri tem ni bistvena enotnost kriterijev kot takih, pač pa primarnost zahteve po sposobnosti kandidata za določen poklic, ki je poleg socialnega stanja in učnega uspeha odločilna pri dodeljevanju štipendije. Zavodu se je namreč zelo potrebno, da delovne organizacije na Gorenjskem opozori na to, da bi dodeljevale štipendije res najbolj sposobnim. Se vse prepogosto se namreč dogaja, da se sposobnosti kandidatov zanemarjajo in se pri podelitvi štipendije upošteva predvsem materialno stanje ali kar je še najbolj narobe — sorodstvene ali drugačne »zveze«. Le nekaj je gospodarskih organizacij na Gorenjskem, ki kandidate za štipendije preizkusijo s testom sposobnosti. Štipendije pa se večkrat podelijo tudi takim, ki niso najbolj sposobni za dolo-

čen poklic. To se zadnje čase dogaja vse pogostejše, ker se za nekatere vrste poklicev predvsem tehnične, javlja premalo kandidatov in ti prejmejo štipendijo ne glede, ali so sposobni za ta poklic ali ne.

Zavod za zaposlovanje v Kranju že nekaj let podeljuje štipendije socialno šibkim, vendar sposobnim učencem. Med pogoji za štipendijo je na prvem mestu prav dober ali odličen uspeh v šoli in pa nadpovprečne sposobnosti na testih oziroma ustrezne sposobnosti za določen poklic. Vse tako kaže, da bodo v bodoče zavodi za zaposlovanje morali opustiti štipendiranje, vendar pa bi radi svoje izkušnje in svojo politiko štipendiranja najsposobnejših prenesli na delovne organizacije. Zavodi za zaposlovanje zasledujejo uspehe učencev od 5. do 8. razreda osnovne šole in pa v zadnjem razredu gimnazije. Zato ne bi bilo težko med zelo uspešnimi učenci izbirati najprimernejše kot kandidate za štipendije, ki jih podeljujejo gorenjske delovne organizacije. Že sedaj podeljuje štipendije na podlagi tako zbranih podatkov na zavodih republiška izobraževalna skupnost.

L. M.

Jeseniški občinski proračun bo večji za 11 odstotkov

Začrtane so osnovne smernice jeseniške gospodarske politike v 1971. letu, ki temeljijo na ukrepih za stabilizacijo našega gospodarstva in sklepah 1. konference ZKJ ter potrebah občine

Cepprav bo o smernicah jeseniške gospodarske politike v prihodnjem letu še precej govora, pa vseeno že lahko trdimo, da bo sledila smernicam 1. konference ZKJ in stabilizacijskim ukrepom, katerih cilj je krepitev materialne osnove samoupravljanja in vloge temeljne celice našega družbenopolitičnega sistema, komune.

Jeseničani bodo poskušali uresničiti že sprejete sklepe na področju gospodarstva. 1971. leta naj bi odprli 350 novih delovnih mest, začeli s pripravami na gradnjo hladne valjarne, nadaljevali z raziskavami za gradnjo nove cementarne, dokončali obrat za predelavo plastičnih mas pri trgovskem podjetju Zarja, zgradili halo za podjetje ELIM, razširili obrat Planika v Zabreznici itd. Najverjetneje pa se bodo začeli pripravljati na gradnjo postaje za tovorna vozila, carinskih skladišč in trgovskega središča v Kranjski gori. Vzporedno s tem bodo reševali stanovanjsko in kadrovske vprašanje.

Začrtane cilje bodo poskušali uresničevati čim hitreje, hkrati pa omogočili, da bodo imele krajevne skupnosti več sredstev, saj so bile doslej vezane na občinski proračun in turistično takso, ki bo tudi vnaprej ostajala v njihovih rokah.

Ko pišemo o gospodarjenju v prihodnjem letu, moramo povedati, da v prvih devetih mesecih letos niti ena delovna organizacija v občini ni poslovala z izgubo, kar pomeni, da nerentabilnega poslovanja ni bilo.

Ker na Jesenicah sodijo, da je sedanja stopnja obremenitve gospodarstva še vedno prevelika, podpirajo predlagane spremembe v družbeni delitvi dohodka oziroma zmanjševanje družbenih davkov gospodarstva. Zato družbene porabe ne bodo povečevali, razen na področju izobraževanja in otroškega varstva.

Občinski odborniki in predstavniki delovnih ter družbenih organizacij podpirajo predloge občinske uprave o dotoku in trošenju proračunskih sredstev, ki bodo, kot že rečeno, večja za 11,6 odstotka.

Prispevek od osebnega dohodka je že tri leta 4,63 odstotka in se deli med proračunom in temeljno izobraževalno skupnostjo. Za primer navajamo, da je v večini slovenskih občin obremenitev osebnega dohodka večja. Prihodnje leto naj bi se prispevek od osebnega dohodka na Jesenicah zmanjšal na 4,60 odstotka. Spremenila naj bi se tudi njegova notranja delitev. TIS naj bi dobila 3,60 odstotka, proračun pa 1 od-

stotek (prej 2,30 odstotka). Ta notranji premik je pozitiven za TIS, ki bo dobila več sredstev in to iz najbolj stalnega vira.

Spremembe pri taksah se tičejo predvsem sodnih taks, ki še niso primerne in jih je mogoče še povečati, ne da bi spreminjali osnovne tarife. Obstaja tudi predlog, da bi na Jesenicah uvedli komunalno takso na reklamne napise (izjema so osnovni napisi firm). O tem predlogu bo verjetno še precej razprave, ker sodijo, da estetskih reklam ne bi smeli obremenjevati, ker le-te bogatijo mesto, ki je povrh še prvo večje ob prehodu prek državne meje, neestetske reklame pa naj bi prepovedali.

Tudi prispevek od uporabe mestnega zemljišča bo deležen nekaterih sprememb. Odslej ga bodo plačevali vsi na območju občine. Za delovne organizacije bo ostal nespremenjen, zasebniki pa naj bi plačevali 5 par (prej 2 pari).

Ta denar naj bi dobile krajevne skupnosti.

Teritorialni obrambi bo treba zagotoviti stalna in zadostna sredstva. Nekatere delovne organizacije so za te namene prispevale precejšnje vsote, druge pa skoraj nič. Zato občinski upravni organi predlagajo, da bi kolektivni plačevali enotno in toliko, da bodo sredstva zadoščala za opremo in urjenje enot teritorialne obrambe.

Za otroško varstvo smo že pisali, da bo dobilo več kot doslej. Prihodnje leto naj bi zgradil vrtec na Plavžu. Po programu razvoja otroškega varstva v občini, ki ga je skupščina že speljala, naj bi prihodnje leto pripravili vse potrebno za gradnjo vrtcev v Kranjski gori, Zirovnici in na Savi.

Ker so vse predlagane postavke utemeljene, verjetno v kasnejši razpravi ne bodo doživele pomembnejših sprememb.

J. Košnjek

Jeseniški bolnišnici bo treba pomagati

Splošna bolnica na Jesenicah je bila zgrajena pred 22 leti z zmogljivostjo od 120 do 160 postelj. Danes razpolaga s 326 posteljami, od tega jih je 36 v Kranju. Razen hospitalnega dela ima jeseniška bolnišnica močno razvito specialistično ambulantno službo, za katero pa sploh ni bila grajena. Vse te razširjene naloge pa opravlja bolnišnica zaradi potreb zaledja. Tem potrebam se je prilagajala z občasnimi adaptacijami, dozidavami, prezidavami in podobno. Kljub temu nekatere tehnične potrebe še niso rešene. Njihova rešitev bo terjala precejšnja sredstva. Sem sodi predvsem kurilnica in povečana kuhinja.

Na področju, ki ga pokriva jeseniška splošna bolnišnica, živi prek 107 tisoč prebivalcev, to je vsi prebivalci Jeseniške, radovljiške in tržiške občine ter polovica prebivalcev kranjske in škofjeloške občine. Tako pridejo na 1000 prebivalcev 3 bolniške postelje.

V splošni bolnišnici na Jesenicah se zdravi vsako leto prek 9000 bolnikov. Izkoriščenost postelj je 100-odstotna, povprečna ležalna doba pa znaša 12 dni in je najkrajša v republiki. Na vsaki postelji se letno zvrsti povprečno 30 bolnikov. Na gorenjske zdravstvene zavarovance pa odpade letno 85 odstotkov postelj v jeseniški bolnišnici. Podobno lahko trdimo tudi za specialistične ambulante.

To je nekaj osnovnih podatkov o jeseniški splošni bolnišnici. Iz njih lahko ugo-

tovimo, da bo tej prepotrebni zdravstveni ustanovi treba pomagati, kar pa ni naloga samo jeseniške občine, ampak tudi drugih gorenjskih občin, predvsem radovljiške. Takšnega mnenja je jeseniška občinska skupščina, občinski svet za zdravstvo in seveda osebje bolnišnice, ki si prizadeva, da ne bi zašli v izgube in še globlje težave. V obstoječih možnostih so želeli narediti čim več, in to večkrat na račun osebnih dohodkov, ki so danes najnižji med slovenskimi zdravstvenimi ustanovami. Razen tega je 54 odstotkov osnovnih sredstev bolnišnice dotrajanih, za nove, sodobne in seveda tudi druge, pa ni denarja. Tudi obremenjenost kadrov je največja v Sloveniji. V primerjavi z drugimi sorodnimi ustanovami kar 112-odstotna, pa tudi ustvarjeni dohodek na zaposlenega je najnižji v republiki.

Razprave o usodi jeseniške bolnišnice so torej že pokazale, da je takšna zdravstvena ustanova na Gorenjskem potrebna. Iz sedanjih težav bi ji lahko pomagali tudi s sredstvi likvidiranega sklada za investicije v zdravstvu na Gorenjskem, ki bodo na voljo 1973. leta. Zato bo potrebno čim prej sprejeti tudi program nadaljnjega razvoja in organizacije bolnišnice, kamor sodijo tudi predvidene kadrovske potrebe oziroma dopolnitev delovnih mest. Po prvih podatkih potrebuje jeseniška splošna bolnišnica 26 novih delavcev.

J. Košnjek

Tudi tekstilcem lepši kos kruha

Mladinska organizacija v Tekstilindusu, ki predstavlja kar tretjino zaposlenih, je imela v soboto popoldne na Jezerškem redno letno konferenco. Predsednica te velike tovarne, mladinske organizacije je ugotovila, da njihovo družbo, delo ni na zavidljivo višini, vendar so z doseženimi rezultati kljub temu lahko zadovoljni, saj je precej članov ZM, med njimi tudi nekateri iz vodstva, zapustilo tovarno in poiskalo boljši zaslužek drugje. Vprašanja, kaj naj mladinska organizacija počne, nikoli ni bilo. Problemov je namreč dovolj, vendar pravega vpliva mladine ni bilo. Predsednica Marinka Farčnik je prav tako potarjala, da sodelovanje z ostalimi organizacijami v kolektivu (ZK, sindikat) ni bilo v redu, saj mladincev večkrat celo na tovarniški politični aktiv niso povabili. V zadnjem času se je to sodelovanje nekoliko izboljšalo.

Tudi možnosti za dopolnilno strokovno izobraževanje so bile. Mnogi so jo izkoristili, vendar so nato od-

šli iz kolektiva. Tako na posameznih delovnih mestih ni bila zagotovljena konkurenca znanja in sposobnosti. Ob tej priložnosti lahko navedemo podatek, da je samo letos odšlo iz Tekstilindusa 620 delavcev, od tega polovico samovoljno. Precej delavcev je odšlo tudi v tujino.

Povedati pa moramo, da so bili mladi tekstilci aktivni na športnem področju in da so skrbeli za svoje družbeno-politično izobraževanje.

Zanimive so bile besede direktorja Dušana Horjaka, ki je orisal vzroke za težavni položaj v kolektivu in nakazal rešitve. Večino težav naj bi odstranili prihodnje leto, vendar ob skrajnih naporih in prizadevanju vseh članov kolektiva, posebno pa strokovnih služb, ki imajo še posebno odgovornost. Mladi pri tem niso izvzeti. Z veliko manj pesimizma in s trdim, skupnim delom si bodo lahko kmalu odrezali lepši kos kruha, ki bo enak kosu ostalih kranjskih delavcev in ga ne bo treba iskati drugje.

J. Košnjek

Letošnja zadnja skupščinska seja

Na letošnji zadnji seji škofjeloške občinske skupščine bodo odborniki sklepali o celi vrsti komunalnih in davčnih zadev.

Zaradi pravičnejše obdavčitve zavezancev, ki morajo plačevati prispevek iz osebnega dohodka od obrtne dejavnosti in zaradi uvedbe proporcionalnega sistema obdavčitve kmetijskih proizvajalcev bodo odborniki glasovali o spremembi odloka o prispevkih in davkih občanov. Kmečki zavezanci lahko pridobijo davčne olajšave, kadar vlagajo denar v nove gospodarske objekte, nakupujejo kmetijsko mehanizacijo ali zemljišča ter plemenito živino, urejajo poti ali vlagajo svoje denarna sredstva v turistične namene.

Telovadna akademija v počastitev tedna JLA

TVD Partizan Medvode je v počastitev dneva JLA priredilo v nedeljo zelo uspešno telovadno akademijo. Nastopajoči so poželi aplavz številnih obiskovalcev; še posebej so navdušili mlajši mladinci in pionirke na bradli in pionirke v talni telovadbi. S peštrim sporedom so najmlajši člani društva pod vodstvom kvalitetnega vodniškega kadra dokazali, da nadaljujejo svetle tradicije društva.

fr—

A. Iglčar

Premajhni prostori za upokojence

V prihodnjem letu bodo javorniški upokojenci začeli z akcijo za adaptacijo njihovega doma na Javorniku. Prostori so ob vse večjem številu članstva postali premajhni. Za denar bodo naprosili delovne kolektive in organizacije v občini. Nekateri med njimi so jim že večkrat pomagali, posebno kolektiv trgovskega podjetja Rožca in podjetje Vatrostalna iz Zenice, ki jim je poklonilo televizijski sprejemnik. Društvo

je v letošnjem letu organiziralo 12 izletov, ki so bili številno obiskani. Organizirali so tudi več predavanj, ob praznikih pa proslave. Na piknik v Završnico so povabili vse tiste člane društva, ki so s prostovoljnim delom pomagali pri graditvi njihovega doma, priredili pa so tudi poseben večer za najstarejše člane. Tudi ob novem letu bodo obiskali vse bolne in bolehe člane in jih obdarili.

d. s.

RADOVLJICA

Radovljica, 22. decembra — V festivalni dvorani na Bledu je bila popoldne svečana akademija v počastitev dneva JLA. Pripravilo jo je združenje rezervnih vojaških starešin iz Radovljice. Ob tej priložnosti je bil prebran ukaz vrhovnega komandanta JLA maršala Tita o napredovanju nekaterih rezervnih starešin. Med njimi je bil v čin general majorja povišan narodni heroj Anton Dežman-Tonček.

V ponedeljek popoldne je bila redna seja komiteja občinske konference zveze ko-

munistov. Govorili so o konferenčni aktivnosti ZK v občini in ocenili dogodke v Vezenini na Bledu.

Za petek popoldne je sklicana seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Na dnevnem redu je razprava o pripravah na četrto sejo občinske konference, ocena dela v letu 1970 in predlog programa za prihodnje leto.

Pri občinski skupščini pa se bo ta teden sestalo več svetov občinske skupščine.

A. 2.

V ponedeljek so v garniziji Stane Žagar v Kranju odprli spominsko sobo Prešernove brigade. Na eni strani dvorane je z dokumentarnim gradivom orisana pot te slavne partizanske brigade, na drugi strani pa so nagrade, pohvale in podobna priznanja, ki so jih dobili kranjski vojaki. Na vidnem mestu je tudi kipec maršala Tita, ki so ga prejeli vojaki na quiz tekmovanju. (Jk) — Foto: F. Perdan

Občinska organizacija RK Radovljica je v petek popoldne na svečani prireditvi v festivalni dvorani na Bledu podelila priznanja organizacijam in krvodajalcem iz radovljiške občine. — Foto: F. Perdan

Preddvorsko jezero Črnava še nikoli ni tako zgodaj zamrznilo kot letos. V nede ljo je bil led debel že 10 centimetrov, tako da so že prišli na račun ljubitelja drsanja. V Preddvoru upajo, da bo ledena ploskev na jezeru privabila v hotela Grad in Bor še več gostov. (Jk)

Novi zakon o kulturnih skupnostih — pomemben dogodek

Kulturne skupnosti uzakonjene

Kulturno prosvetni zbor slovenske skupščine je minul četrtlet na svojem zasedanju sprejel zelo pomemben sistemski zakon o kulturnih skupnostih ter zakon o sredstvih za financiranje kulturne dejavnosti v Sloveniji. To je zelo pomemben dogodek v prizadevanjih za ureditev položaja kulture na Slovenskem. — Oba zakona bosta stopila v veljavo, ko ju obravnava in sprejme še republiški zbor slovenske skupščine. Ta pa bo obravnaval navedena dokumenta že prihodnji teden.

Razprave o položaju slovenske kulture in naporu za ureditev razmer v kulturnih dejavnostih so stare že nekaj let. V tem času je bilo izdelanih vrsto dokumentov in izraženih precej zamisli, kako sistemsko opredeliti položaj kulture v družbi, da bi bila njena vloga pomembnejša in vplivnejša. Potrebe so narekemale, da je nujno treba izdelati najprimernejšo obliko organizacije, ki bo ustrezala doseženim stopnjam razvoja naše družbe. Pri teh obravnavah in iskanju sta se najbolj izražali dve osnovni težnji: kako zagotoviti samoupravno združevanje na področju kulture, tako da bi o tej dejavnosti posebnega družbenega pomena odločali najbolj poklicani — to so kulturni delavci in predstavniki drugih organizacij, ki so zainteresirane za kulturne dobrine. Druga težnja, ki se je v tem izražala prav tako močno, pa je bila zahteva, da se zagotovi stalnost družbenih sredstev za kulturo in trajno povečevanje, ki naj bi bilo odvisno od splošnega družbenega razvoja.

Dokumenta o kulturi, torej oba navedena zakona, sta pravzaprav rezultat širokih razprav in v javnosti obravnavanih stališč o zelo določenih vsebinskih ter organizacijskih vprašanjih. Te razprave v SZDL in sindikatih, v kulturnih organizacijah in klubih so v marsičem osvetlile položaj in vlogo kulture v družbi. Predvsem pa so dale obilico predlogov in za kritičnih sodb o tem, kako

bi najbolje uredili odprta vsebinska vprašanja in bi obenem našli najbolj ustrezne organizacijske oblike za delovanje sistema v kulturi. Zato na tem mestu lahko ugotovimo, da novi zakon o kulturi pomeni dovolj široko in proučeno osnovo, na kateri bo ob ustvarjalni podpori kulturnih delavcev ter drugih zainteresiranih občanov in organizacij vendarle mogoče postopoma izoblikovati sistem, ki bo ustrezal sedanji stopnji razvoja kulture v samoupravni družbi. To pa z drugimi besedami pomeni, da se z zakonsko ureditvijo šele omogoča reševati bistvena vsebinska vprašanja v naši kulturi.

Po zakonu bodo družbenopolitične skupnosti oziroma njihovi iniciativni odbori morali takoj začeti s pripravami za ustanovne skupščine kulturnih skupnosti, ker je določeno, naj kulturne skupnosti začnejo z delom najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi zakona. Torej bodo morale biti ustanovljene najkasneje do junija 1971. Sicer pa so pripravave za ustanavljanje le-teh že povsod v teku. V tem času ko se pripravljajo občinski proračuni, večinoma tudi že pretresajo način financiranja po novem ter iščejo najprimernejše rešitve za trajno ureditev tega vprašanja. Po novih določbah zakona o sredstvih za financiranje kulturnih skupnosti obvezuje republiški zakon občinske skupnosti, to je občine, da morajo iz lastnih dohodkov v letu 1971 dodeliti kulturnim skupnostim najmanj tolikšna sredstva kot v letu 1970, povečana za stopnjo zvišanja proračunskih dohodkov. Le na ta način si pridobijo pravico, da bodo lahko soudeleženi na denarnih sredstvih, ki jih republika Slovenija prepušča temeljnemu kulturnim skupnostim. Ta sredstva pa sestavljata republiški prometni davek v višini 0,5 % in prispevek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic. Po podatkih pa je tega denarja, ki ga pod navedenim pogojem prepuščajo kulturnim skupnostim, kar precej, in sicer 4 stare milijarde in 400 milijonov. Tudi gorenjske ob-

čine bodo pri tem novem dohodku za kulturo razmeroma dobro udeležene.

Tem zahtevam bodo v občinah razmeroma lahko zadostili, nekoliko težje pa bo v Ljubljani, koder je zbranih največ kulturnih institucij in morajo po sprejetem konceptu predhodno urediti nekatera vprašanja glede prenosa ustanoviteljskih pravic za nekatere zavode iz republiške pristojnosti na mesto Ljubljano. O tem pa že tečejo resni pogovori.

Vse kaže, da smo priča znatnim premikom na boljše tudi v materialnem pogledu za kulturo. Ceravno smo v največjem zagonu, da na področju porabe uskladimo potrošnjo s proizvodnjo, da ne pretiravamo z zahtevami v času, ko moramo okrepiti materialno osnovo proizvodnje, lahko ugotovljamo, da premiki v kulturi ne pomenijo v ničemer kakršnih koli povečevanj stopenj dajatev ali obremenitev gospodarstva, marveč gre predvsem za notranjo razdelitev sredstev in za manjšo decentralizacijo dela republiških sredstev.

Vendar pa ta korak ravno v času, ko sprejemamo sistemsko ureditev organiziranosti kulturnih dejavnosti, pomeni le potrditev, da ti premiki pomenijo nekaj več kot zgolj organizacijsko novost. To naj bo hkrati tudi praktično potrditev v naporih za boljši gmojni položaj kulture v občini ali širši regiji.

Oba zakonska dokumenta o kulturi s svojimi določili obvezujeta nosilce kulturnega razvoja, da z večjo odgovornostjo rešujejo vprašanja v kulturi. Predvsem jim tudi nalagata dosti večjo odgovornost v programiranju in trošenju družbenih sredstev. Kot posebno novost uvajata tudi institucijo družbenega dogovora, kot obliko medsebojnega sporazumevanja in urejanja odnosov pri sprejemanju letnih programov za kulturo in meril za delitev sredstev. Ta novost sicer tudi v kulturi ni povsem nova, saj so jo ponekod že doslej uporabili kot sporazum med zainteresiranimi za sprejemanje programa in zbiranje sredstev. Vendar pa bo družbeni dogovor kot javen sporazum med zainteresiranimi imel po novem zakonu dosti večji učinek in uporabno vlogo, ker bo imel svojo avtoritativnost v zakonski veljavi. To pa je tudi nekaj, čeravno bo odločalo pri vsakem takem sporazumu dogovarjanje na enakopravni osnovi v enakopravnih soudeleženci — pa naj bodo to predstavniki kulture, občine ali sindikatov.

J. Bohinc

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

V »Gorenjcu« z dne 3. svečana (februarja) l. 1900 bere mo takle dopis z Dolenjskega:

Vi Gorenjci nosite denar v hranilnice, mi pa si ga izposojamo iz hranilnic. V vašem gorenjskem gospodarstvu more že nekaj drugega biti, da ste Gorenjci taki možje. Nič ne slišimo, da bi se z Gorenjskega ljudje izseljevali v Ameriko ali Vestfalijo. Vaše kmetije so pač še dobre. Ker niste imeli vinogradov, ste se že zdavnaj dobro držali svojih kmetij. Dobili ste željeznico prej, kakor mi Dolenjci. Ze dolgo imate fužine, ki so se dosedaj vzdržale, nekatere pa celo nanovo oživele. Te so dale kmetom veliko postranskega zaslužka. Bližje ste tudi Ljubljani, ki ima velik trg in potrebuje dosti živil. Vaši kmetje so dobri »šparovci«. Precej denarja vam dadó občudovatelji vaših snežnikov. Svoj les ste tudi vedno boljše prodajali kot mi Dolenjci. — Tudi pri nas smo imeli nekaj fužine v Gradacu, na Dvoru, v Zagradcu in v Sentjanžu — ali vse to je zaspalo, ker se zadnje čase živ krst ni brigal za Dolenjsko.

Dolenjski kmetje smo se preveč zanašali na svoje vinograde. Polja in travnike pa smo zanemarjali ter jih prouščali bolj ženskam. Zelodec, ki je že zjutraj navajen vina, ne prenaša lahko mleka in zato može ne skrbe dosti za kravji hlev. Tako nismo tudi v živinoreji nikamor prišli. Le svinjereja nam še nekam gre, ker za to skrbe marljive in varčne roke naših žensk. — Naša zemlja je skalovita, zato mora orač plug v jedni brazdi po desetkrat vzdigniti. Tudi kmečke hoste niso nič prida. Kar pa je boljših gozdov, so ti graščinski. Samo knez Auersperg ima več desetisoč oralov dobre hoste, polne smrekovine in jelovine. Zato pa je tudi knez ... Kmet pa gine, večinoma v ameriških in vestfalskih rudnikih.

Pa Bog vam daj dobro, Gorenjci! Saj pripadate isti slovenski družini. Vam in nekaterim dobrim štajerskim kmetom se imamo zahvaliti, da imamo Slovenci še kaj trdnosti. Saj bi sicer bili danes že vsi v Ameriki.

Vsekakor spodbudno pismo Gorenjcem, ni kaj reči! Kazalo pa bi se le zamisliti nad današnjim pretiranim odtokom visoko kvalificiranih Gorenjcev v dežele zahodne Evrope...

Nedeljski počitek v trgovinah v Kranju. Dne 6. prosin-

ca t. l. smo se šli trgovski pomočniki v gostilni gospoda Petra Majerja na skupen pogovor. Na tem sestanku se je med drugim govorilo tudi o dopoldanskem počitku ob nedeljah in cerkvenih praznikih. V to svrhu sta se podala dva trgovska pomočnika okoli vseh gospodov trgovcev s spomenko, katero naj bi vsak, kdor je s tem zadovoljen, tudi podpisal. Gospodje trgovci so bili tako prijazni in so nam drage volje ustregli. S tem se je ugodilo davni želji vseh trgovskih pomočnikov, da bi tudi oni imeli popoln nedeljski počitek. Zahvaljujemo se! — Jeden v imenu vseh.

Tako so v trgovinah, vsaj v Kranju, dosegli uslužbenci pravico do nedeljskega počitka. Prej je veljalo pravilo, da so bile tudi ob nedeljskih dopoldnevih trgovine odprte. Zaradi okoličin, ki so prihajali v Kranj k maši in hkrati tudi kupovali po trgovinah. Trgovci pa se seveda niso radi odrekli dobičku. Sicer pa so bili trgovski pomočniki in vajenci ob delavnih kar po ves dan v službah, o kakih dopustih seveda ni bilo govora — spričo tega je dandanašnjim trgovskim kadrom precej lepše!

Iz Radovljice. Naše mesto je menda edino na Slovenskem, zaradi katerega smo si še nejedini pri pisavi Radovljica ali Radoljica (izg. Radolca)? Tukajšnji prebivalci in bližnji okoličani so se sicer oprijeli nove pisave, a govore pa še vedno po starem, torej Radoljica. Pa čeprav v vseh drugih besedah radi nadomeste l s črko v, jo v imenu Radovljice dosledno izgovarjajo t. j. Radoljica (v izgovorjavi vedno celo le Radolca!)

Uredništvo »Gorenjca« se je v pripisu tej notici odločilo, da ostane pri pisavi Radovljica, ker se tako poučuje v šolah.

Kitajski cesar je odstopil vladarstvo svojemu devetletnemu sinu. Odstopil je cesar, je hotel marsikaj evropskega uvesti v svojo državo, ali to ni dišalo ne materi-cesarici, kakor tudi ne nekaterim visokim dostojanstvenikom. Zato je mati-cesarica, znana kot odločna žena, znala na sina vplivati, da je odstopil. In takoj po odstopu tudi — umrl. Pravi, da se je sam ustrelil, drugi pa sodijo, da je bil umorjen. Tako ne bo več nepoti sedanji vladi.

C. Z.

Prešernovo gledališče

SREDA — 23. decembra, ob 15. in 17. uri za Planiko L. F. Baum: CAROVNIK IZ OZA, novoletna pravljica za otroke z obiskom dedka Mraza.

ČETRTEK — 24. decembra, ob 15. uri za VVZ Kranj, ob 17. uri za šolo Stane Zagar L. F. Baum: CAROVNIK IZ OZA, novoletna pravljica za

otroke z obiskom dedka Mraza, ob 15.30 v Zalogu, ob 17.30 na Visokem S. Jelič: RDECA KAPICA, lutkovna predstava za otroke z obiskom dedka Mraza.

PETEK — 25. decembra, ob 15. uri v Prešernovem gledališču BALET za otroke, ob 15.30 na Goliniku in ob 17.30 na Primskovem S. Jelič: RDECA KAPICA, lutkovna predstava za otroke z obiskom dedka Mraza.

O škofjeloških »razstavah v senci«

V eni izmed prejšnjih števil smo pisali o zgodovini in razvoju ljudske knjižnice Škofja Loka, ki kljub težavam uspešno igra vlogo najbolj množične, najširše kulturne ustanove v občini. Njeni zvesti bralci pa vedo, da izposojanje knjig ni edina dejavnost te institucije. Vsako leto namreč organizira tudi več razstav, katerih pomen se sicer v ničemer ne more primerjati s slikarskimi in kiparskimi »festivali« na loškem gradu, vendar predstavlja važno dopolnitev muzejskih prireditvev. Celo več. Danes razvejavamo likovno dogajanje v mestu pod Lubnikom je pravzaprav potomec sporazuma med knjižnico in muzejem. Slednji namreč dolgo ni imel primerne prostora kamor bi lahko namestil podobne iz svoje (zelo bogate!) umetniškega depoja. In ker dragocenosti, ki ležijo v skladiščih, niso nobene dragocenosti, sta se vodstvi obeh hiš dogovorili, da bosta nekateri najboljše umetnine razobesili po stenah biblioteknih soban ter jih tako pribli-

žali občinstvu. V naslednjih nekaj mesecih so si, drug za drugim, sledili prikazi slikarskih stvaritev Gvidoña Birole, Franceta Koširja in Iveta Subica. Hkrati je knjižnica odprla vrata mlajšim, manj znanim umetnikom. Če pogledamo, kateri likovniki so z njeno pomočjo prvič prebili oklep anonimnosti, bomo odkrili kopico znanih imen. Najštevimo samo nekatere: Tone Logonder, Franci Novinc, Tanja Premk, Marija Kajzar, Edi Sever in drugi.

Ceprav je muzej leta 1964 dobil lastno, razkošno galerijo in prenesel težišče slikar-

sko-kiparske aktivnosti na grad, knjižnica ni opustila začete delo. Še vedno nudi »zatočišče« mladim likovnikom, obenem pa prireja literarno-spominske prikaze, posvečene velikom pisane besede. Izredno uspele in dobro obiskane so bile, denimo, razstave ob 400-letnici Shakespearaovega rojstva, ob 60-letnici pesnika in pisatelja Cvetka Golarja ter ob 80-letnici akademika Franca Koblarja. Prizadevnemu knjižničarju Janku Kreku, ki osebno zbira in ureja potrebno gradivo, velja izreči iskreno priznanje.

I. Guzelj

KRANJ — Minuli ponedeljek, 21. decembra, ob 18. uri zvečer so v galeriji Mestne hiše odprli razstavo del italijanske slikarke Lenci Sartorelli. Gostja je pravzaprav že star znanec slovenskih ljubiteljev likovne umetnosti, saj jo poznajo iz slikarskih kolonij v Škofji Loki, Idriji in Ptujju. Tako doma kot v tujini so ji podelili mnogo nagrad in priznanj, njene podobe pa bogatijo celo vrsto privatnih zbirk in galerije v Vidmu, Benetkah, Veroni, Pisi, New Yorku, Sao Paolu, Dunaju ter drugod. Razstava bo odprta do 7. januarja 1971. (-lg)

»V njihovem delu je veliko ljubezni...«

»Moja največja želja je, da dam tem mladim nekaj topline v to surovo življenje,« pravi Stanka GERSAK, vodja Odra mladih in Jesenicah. »Upam, da jih bo vsaj polovica ostala pri Cufarjevem gledališču, ker so nekateri resnično talentirani.«

S Stanko Geršakovo sva se dobila v pisarni Cufarjevega gledališča na Jesenicah ured pred »sestankom« njegovega Odra mladih, ki so na pobudo občinskega komiteja mladine in Cufarjevega gledališča ustanovili 3. novembra. Pri odru sodeluje trenutno 30 fantov in deklet. Tudi javnosti so se že predstavili. 13. novembra so nastopili na Cufarjevem večeru, za dan republike pa so priložnostnim programom gostovali v internatu Železarskega izobraževalnega centra, pri Jeleni so se predstavili dijakom izobraževalnega centra, nastopili pa so tudi v Zirovnici.

»Pri omenjenih prireditvah so sodelovali vsi člani Odra mladih. Hotela sem, da dobijo veselje do tega dela,« je povedala Geršakova, ki je sicer zaposlena v Železarni, dolga leta pa nastopa na odrskih deskah Cufarjevega gledališča.

»Tja bi rada pripeljala vsaj polovico teh mladih, seveda, če jih bomo pravilno usmerjali, kar pa ni lahko, čeprav so nekateri zelo talentirani. Za takšno delo bi potrebovali človeka, ki bi se ukvarjal samo s tem.«

Geršakova je povedala, da so njeni varovanci precej zaposleni z učenjem in de-

lom, razen tega pa mora skrbeti, da so doma do osmih zvečer, ko se začne »hora legalis«. Zato z vajami začnajo ob petih popoldne in to ponavadi ob ponedeljkih.

Stanka upa, da bodo s temi nadebudneži, ki imajo veselje do nastopanja, lahko pomladili igralske vrste Cufarjevega gledališča, predvsem moške. Nekateri člani Odra mladih v gledališču že nastopajo, vendar je to še vse premalo. Želijo, da bi se njihov krog razširil. To je tudi glavni namen Odra.

»Vsi se gotovo ne bodo odločili za naše gledališče. S tem moramo računati,« pravi Stanka. »Vendar sem prepričana, da bodo vsi, ki so bili kdaj v naših vrstah, vzljubili gledališče in kulturo ter vplivali na svoje sovornike, mladince in mladinke, ki jih je na Jesenicah menda kar 3000.«

Od kod so člani Odra mladih, smo vprašali našo sogovornico.

»Največ jih je iz internata Železarskega izobraževalnega centra. Gojenci sami, posebej pa njihov vzgojitelj Jože Vindišar, so želeli takšen Odr. Sledijo dekleta iz Šole za zdravstvene delavce, nekaj pa jih je iz poklicnih šol in 2 gimnazijki. Zakaj jih je iz Gimnazije tako malo, boste vprašali. Tam namreč že imajo dokaj močno kulturno skupino. Želela pa bi, da bi se v delo Odra mladih vključilo več železarjev. Toliko fantov in deklet je tam, pa večkrat nimajo kam iti...«

Stanka zna delati z mladimi, saj že vrsto let pripravlja vsa mladinska gledališka dela. Prihodnje leto bodo igrali Golijevega Jurčka. Nekateri člani odra bodo odigrali epizodne vloge in to bo njihov gledališki krst. Prav tako bodo pripravili lepo proslavo ob 8. februarju. Verjetno bo ob tej priložnosti nastopila tudi mladinska jeseniška folklor. Sploh na Jesenicah želijo kulturno življenje pomladiti.

Stanka ljubi delo z mladino. Z zanosom je pripovedovala o njihovih vajah. Oni jih imenujejo »sestanki«.

»Kadar se dobimo, smo resnično sproščeni in to sproščeni v veselju ali žalosti. V teh mladih je toliko lepega, samo vzbuditi je treba to lepoto. Najbolj pa sem vesela, da se tako lepo razumemo. Vsako srečanje z njimi me dvigne in mi da še večji delovni polet.«

J. Košnjek

Obrtno podjetje

BISTRA

Škofja Loka prodaja najboljšemu ponudniku

STROJ ZA KEMICNO ČISCENJE

Ogled je možen vsak dan od 7. do 14. ure v Škofji Loki, Spodnji trg 12. Informacije na telefon 85-601

Kako so SLAKI osvojili Ameriko (6)

»In še ena podrobnost se mi je močno vtisnila v spomin; ves čas smo imeli občutek, da gre za snemanje, za nastop v studiu, ne pa za koncert, namenjen običajnim poslušalcem. Le-ti so bili namreč (skoraj brez izjeme) »oboroženi« s kamerami, fotoaparati in magnetofoni. Tiho brnenje, tleskanje sprožilcev in javka-joče cviljenje trakov, ki ni in ni hotelo prenehati, je pričalo, da so ljudje prestregli sleherno podrobnost, vsak gib in vsak ton več kot dve uri trajajočega sporeda.

Ob koncu, ko smo se že videli v mehkih posteljah, je organizacijski odbor pod oder namestil dolgo mizo. Neutrudljivo obiskovalci so zapustili sedeže ter sestavili kilometrski gošji red. Molili so nam ovitke plošč, beležke in razglednice, kamor smo kot na tekočem traku sejali avtograme. Prizor je bil enkrat in kljub utrujenosti sem rade volje vihtel svinčnik. Toda čez čas je samodisciplina čaka-jočih popustila. Začeli so uhajati iz vrste ter trumoma oblegati omizje. Četi policaja ni preostalo drugega, kakor da je sestavila neprodiren kordon. Množica bi nas sicer pomečkala.

Večerjat smo odšli šele okrog polnoči. Okusna, zelo pestra izbira jedil in prava slovenska potica, ki so jo stregli v hotelu, sta ustvarili prijetno vzdušje domačnosti. Prvič odkar sem stopil na ameriška tla, sem se popolnoma sprostil. Američan je do tujev običajno hladen in zadržan, a komur ga uspe ogreti, bo deležen resnično enkratne pozornosti.«

V KOLESJU REKLAME

»6. oktober 1970. Po skoraj tednu dni bivanja v ZDA nam postane jasno, da smo dosegli uspeh, o kakršnem se pred turnejo ni nikomur niti sanjalo. Radio brez prestanta predvaja naše skladebe, reklamne table in pročelja hiš so polna metrskih fotografij Slak Ensemble, ob vohodu v hotelsko stavbo postopa armada firbcev...«

Dopoldan gremo spet v Slovenski dom. Zastrazeni kot kakšni zaporniki vijugamo proti dvoran, kjer čaka množica vztrajnih zbiralcev podpisov. Ljudi je celo več kakor prejšnji večer. Do kosila obrabim dva kemična svinčnika in načnem tretjega. Samo roko stegnem in »gorila« za hrbtno mi poda novo pisalo. Neverjetno! Spremljevalci pravijo, da bi, denimo, Tom Jones ali predsednik Nixon nikdar ne doživela takšnega sprejema.

Med obedom v neki slovenski restavraciji spoznam, kako naglo in spretno znajo Američani (vštevši rojake) sleherno stvar obrniti sebi v prid. Lastnik je namreč najel

posebnega fotografa, ki nas diskretno, a strokovnjaško poslika. Čez teden, dva bo okolica lokala gotovo polna živobarvnih plakatov, na katerih Lojze in njegovi fantje goltajo beafteke, omake, redkvice, želeje in tortice, »karkršne dobite samo pri gostilničarju Tem in tem«. Brez reklame onkraj Atlantika pač ne gre.

Popoldne imamo prosto. Skozi okno sobe sledim drugemu delu letalskega mitinga US Air Force (Vojno letalstvo Združenih držav — op. p.). Piloti so očitno mojstri svojega poklica, pravi zračni vragi. Ob akrobacijah, ob vratomnih lopingih, ki jih izvajajo nad gladino jezera Eire, me obhaja slabost. Seveda nisem edini gledalec; parkirišče spodaj je nabito polno vozil. Osamljeni prometnik ni kos gneči, zdaj, zdaj bo izgubil živce.

Zvečer so se dogodki prejšnjega dne ponovili: nismo in nismo mogli s scene. K sreči je vmes posegel odrski mojster, ki je enostavno spustil zastor ter prekinil debele tri ure trajajočo viхро. Potem so — kdo drug neki? — znova pridrihli »avtogramarji«. Podpisovanje, podpisovanje v nedogled. Čisto nazadnje, ko smo bili prepričani, da je vse skupaj mimo, se je od nekod vzel popoln zabavni orkester in pričel igrati. Ostanek dneva sem nato preplesal. Kdo bi vedel, od kod so prihitela vsa tista dekleta? Najmanj štirideset jih je prišlo na enega. Pehale so me gor in dol, dokler nisem popolnoma obnemogel. Ko je naval nekoliko pojenjal, smo brž pobrali šila in kopita ter odklamali domov, v varno naročje hotela.«

SREČNO, GOSPOD MESTNI SODNIKI

»Polovico naslednjega dne prespimo. Koncert in nočno norenje sta opravila svoje, naporu so terjali izdaten počitek. No, opoldne vendarle vstanemo in v spremstvu močnejšega stražarja, oboroženega z gromozansko pištolo, ki mu sega do kolena, obiščemo Hoffhanhaus, odlično nemško točilnico, kjer nam prvič v Ameriki servirajo dobro pivo. Gostilna premore tudi izdatno, evropskemu okusu prirejano hrano, zato jo takoj vzljubimo. Žal je »lukenj« njegovega kova na novi celine bolj malo. Turist se mora, hočeš, nočeš, privaditi sladkanim yankeevskim »specialitetam«, ki človeku uničijo tek.

Pozneje sedemo v avtomobile in krenemo proti oddaljeni farmi, prizorišču svečnega piknika, katerega vrhunška znamenitost bom kajpak mi.«

(Nadaljevanje prihodnje sredo)

Do Hotavelj in nazaj

Napredek je spremljevalec turizma

O Hotavljah, vasiči sredi Poljanske doline, smo v našem listu že dostikrat pisali. Kraj in njegovi prebivalci so zanimivi iz več razlogov: ne le zaradi znanega »rudnika« sivordečkastega, zelo iskanega marmorja, ampak tudi spričo živahne društvene in turistično-folklorne dejavnosti, ki se je zadnja leta tamkaj močno razmahnila. Domiselnost in izjemen kolektivni duh sta nenadomestljivi vrline Hotaveljčanov, katerih dedje so s svojevrstno vztrajnostjo kljubovali revščini in lakoti — samo da jim v času hudih kriz, kmalu po prvi svetovni vojni, ni bilo treba zapustiti domov ter oditi s trebuhom za kruhom. Njihovim otrokom in vnukom je počeđovana upornost, ki danes sicer skoraj povsod odstopa mesto individualizmu, omogočila, da so se, kljub skopim finančnim zmogljivostim, lotili uredniševanja načrtov o vsesplošnem gospodarskem in kulturnem dvigu okoliša. Kaže, da bodo uspeli. Celo najbolj zagrizeni skeptiki, najhujši dvomljivci, priznavajo poraz, kajti vrsta posrečenih potez v zadnjih letih je preveč očitno izpričala organizacijske sposobnosti domačinov.

Bodočnost tiči v turizmu, trdijo vaški veljaki. Pred tedni, ko smo zadnjič kramljali, sem zvedel, da so gonilna sila hotaveljske aktivnosti krajevna skupnost, turistično društvo Slajka in gasilci. Naštete tri ustanove med seboj tesno sodelujejo, kar drugod ni ravno pogost pojav. Morda najzlahtnejši sad skupnih naporov je bila letošnja prvomajska parada, v obliki pisane povorke prikazana zgodovina dobršnega dela Poljanske doline, ki si jo je ogledalo okrog dva tisoč obiskovalcev. Se večjo pozornost vzbu-

jajo tradicionalne Smojkarske tekme, zabavno-šporina prireditve, podobna pustnemu karnevalu. Z njo člani turističnega društva na šaljiv način obujajo staro, pozabljeno dejavnost hribov-

spremenila v kulturni center. Vaščani so tamkaj postavili marmornato grobo obdelano mizo ter zraven posadili lipo, ki jo imenujejo Lipa prijateljstva.

»Sleherno leto, prvo nedeljo po sv. Lovrencu — avgusta — bomo imeli semanj dan,« mi je zaupal Andrej Mravlja, predsednik krajevene skupnosti Hotavlje. »Birtl bodo prodajali medico, kramarji lectova srca, mesarji pečnje... Kulturni program kajpak tudi ne sme manjkati. In plesalo se bo, plesalo. Do poletja moramo urediti betonsko ploščad ter rekonstruirati kamnito kužno znamenje, kamor so bolniški stoletja hodili prosit za zdravje. Dragocen zgodovinski spomenik je, veste, ampak — kot vidite — precej načet.«

Nedalek stran stoji razmajan skedenj, ki ga mislijo spremeniti v brunarico in notranost opremiti z mizami ter ognjišči.

»Računamo, da bo pred prvimi majem gradnja končana. Zal ni dovolj »venka«, s katerim bi krili stroške asfaltiranja ceste od križišča pri gostilni Lipan do Leskovca. Primeren dostop bi gotovo precej povečal priteknanje turistov, zlasti tujcev, toda zaenkrat je treba potrpeti.«

Potem smo pogovor obrnili drugam in začeli »obirati« gasilce. Hotaveljska gasilska ekipa je med boljšimi v občini. Njeni člani so pred kratkim dobili nove uniforme, katerih nakup sta financirala krajevni skupnosti Hotavlje in Leskovca. Niti en gospodar ni odrekel pomoči, saj se je že večkrat pokazalo, kako koristno utegne biti dobro izvežbano in opremljeno protipožarno moštvo. Delovno območje društva zajema sedem poljanskih vasi. Le-te so mu lani omogočilo nabavo motorne brizgalne in rekonstrukcijo doma. Ognjeni krst je brizgalna doživela komaj dva dni po prihodu, ko je v Lazah strela zažgala hišo. Slabih 20 minut kasneje so bili možje na mestu nesreče in rešili zgornje nadstropje stavbe. Leskovčani sedaj pomagajo zbirati denar za kombi, ki bo hotaveljske gasilce naredil še urnejše. Trenutno imajo zbranih okrog 350 starih tisočakov.

Andrej Mravlja

skih kmetov, ki so včasih s posebnimi sanmi (smojkami) vozarili les v dolino. Tekmovanje vselej privabi veliko število radovednežev. Letos, zadnjo nedeljo v januarju, smo jih naštel skoraj tri tisoč.

Omenjeni dve atrakciji pa nista začetek in konec »turističnih limanic« Hotaveljčanov. Pozno spomladi so na Slajki, 840 metrov visoki vzpetini, kjer stoji najstarejša ohranjena kmetija v Sloveniji (900 let ima in baje je pred davnimi časi rabila za pribežališče izobražencem) organizirali Dan šmarnic, neke vrste piknik, ki ga občinska turistična zveza namerava v bodoče izdatno podpreti. Sodijo namreč, da zasluži enako pozornost kot Čipkarski dan v Zeleznikih in Dan taric v Davči.

Hotavlje so bile nekoč pomembno prometno križišče. Ob prazniku svetega Marka se je jasa v zgornjem delu vasi spremenila v živinsko sejmišče. Da bi vsaj simbolično označili pozabljeno srce kraja, sta KS in TD prostor

- Pričujoči zapis dovolj zgovorno opozarja, da pregovor »V slogi je moč«, ni iz trte izvit. Marsikatera naselja, zlasti tista bolj odročna, bi — če bi stari rek dosledneje spoštovali — ne bila več dolgo odročna. V drugi polovici 20. stoletja so razdalje posejstranskega pomena. Odločilna je pridnost in organizacijska žilica ljudi.

I. Guzelj

Hotaveljski gasilski dom

Tovariški sestanek

Komunalni zavod za zaposlovanje delavcev Kranj in gorenjski občinski sindikalni svetl bodo v torek, 29. decembra, ob 9. uri pripravili v konferenčni dvorani delavskega doma v Kranju tovariški sestanek, na katerega vabita vse delavce zaposlene v tujini, ki se bodo vrnili na do-

pust v domovino pred prazniki. Sestanek je namenjen predvsem delavcem — dopustnikom z Gorenjske. Na sestanku se nameravajo pogovoriti o vseh problemih, ki jih imajo naši delavci v tujini, še posebej pa o reševanju njihovih problemov. Prav tako se nameravajo pogovo-

riti o možnostih in pogojih zaposlitve po povratku delavcev iz tujine v domovino. Predvideno je, da se bodo sestanka udeležili tudi predstavniki ustreznih služb kot so banka, carinska služba, zavarovalnica, zavod za socialno zavarovanje in drugi.

A. Z.

NOVA TRGOVINA NA KLANCU — V soboto dopoldne je veletrgovina Živila Kranj odprla na Klancu novo samopostrežno trgovino z bifejem. To je ena najlepših in najmodernejših opremljenih trgovin v kranjski občini. — Foto: E. Perdan

Sto tisoč domačih avtomobilov

Crvena zastava iz Kragujevca bo v prihodnjem letu izdelala nekaj več kot 100.000 osebnih avtomobilov. Po planu, ki so ga pravkar sprejeli, bodo polovica te številke popularni fički, med njimi pa okoli 22.000 v novi luksuzni izvedbi. V letu 1971 bodo začeli izdelovati tudi novo nacionalno vozilo, ki ga za sedaj imenujejo kar YU avtomobil, plan predvideva 10.000 avtomobilov tega tipa.

Kdo je iznašel kolo

Arheologi menijo, da je zgodovinsko pomembna iznajdba kolesa povezana s porajanjem starih civilizacij. Zato je obstajalo prepričanje, da je domovina kolesa — Vzhod. 1951. leta pa je angleški arheolog Gordon Childe ugotovil, da so kolo iznašli v Mezopotamiji, malo pred sumersko dobo. Hipoteza o mezopotamskem izvoru kolesa pa se je zamajala, ko je veliki angleški strokovnjak, profesor arheologije na edinburški univerzi, Stuart Pigot objavil članek, v katerem trdi, da je domovina kolesa nekje na področju ob Crnem morju. Tam je obstajala civilizacija, ki je prva uvedla voz kot prevozno sredstvo. Na ozemlju Bolgarije, blizu vasi Bekovo, so našli model kolesa. Po podatkih analize radioaktivnega razpadanja ogljika C je to najstarejši primerek, znan arheologiji. Star je 5850 let, morda 150 let mlajši ali starejši. — B.

Limone - velikanke

Limone — velikanke je vzgojil priznani agronom iz Uzbekistana, Z. Fahrtdimen. En plod tehta od 500 g do 1 kg. Na limonovih drevesih je mogoče videti hkrati vse stopnje razvoja plodov — od nerazcvetelih popkov do zrelih plodov na spodnjih vejah. Takšno postopno dozorevanje omogoča bogat pridelek 4-krat letno. — B.

Koliko pitne vode potrebujemo

Nemška zvezna vlada v prvi odredbi za zavarovanje pitne vode določa, kolikšna količina pitne in industrijske vode ter vode za gašenje je brezpogojno in življenjsko potrebna. Pitne vode potrebuje ena oseba v enem dnevu 15 litrov, v bolnišnicah je poraba do desetkrat večja. Za rejne živali je določenih 40 l na vsako živalsko enoto; kot enoto pojmuje enega konja ali več kot 2 leti staro govedo, 5 prašičev ali 10 ovc. Pitna voda mora biti nadzorovana, tako da povzročitelji bolezni ne morejo škodovati niti ljudem niti živalim, ki uživajo in uporabljajo vodo. Vsebovati ne sme nobenih dodatnih snovi v zdravju škodljivih koncentracijah. — B.

Sedem dni v centrifugi

V okviru priprav za vesoljske polete so pri Nasi postavili štiri bodoče vesoljce za sedem dni v centrifugo. Ugotoviti so hoteli, kako umetno gravitacijsko polje vpliva na človeški organizem. Na presenečenje znanstvenikov so se bodoči vesoljci že po treh dneh prilagodili novim razmeram. Vrteli so se s hitrostjo 50 km na uro, kljub temu pa so brez večjih težav jedli, kvartali, gledali televizijski spored in celo plezali po lestvi. Cut za ravnotežje in za gibanje sta se naglo prilagodila novim okoliščinam. Izkazalo se je, da je mogoče ustvariti v vesoljskih ladajah težnost z vrtenjem, ki ga organizem lažje prenaša kot dalj časa trajajočo breztežnost.

Rdeča plima

V zalivih Ize in Mikava na Japonskem so pred kratkim poginile ribe. Vzrok množične smrti je bila rdeča plima kot imenujejo pojav, ko se neka vrsta rastlinskega planktona prehitro razmnoži in obarva morje rdeče. Plankton in pa onesnaženje vode z odplakami sta povzročila, da je v morju hitro zmanjkalo kisika, zaradi česar so ribe poginile. Strokovnjaki za ribištvo poudarjajo, da množičen pogin rib ni le posledica pomanjkanja kisika v vodi. Množica mrtvih planktonskih rastlin se namreč lepi na škrge rib in jim onemogoča normalno dihanje. Strokovnjaki nadalje menijo, da se bodo množični pogini rib še pojavljali. Industrijski odpadki, ki sedaj na dno, se v jeseni, ko se površinske vode ohladijo, dvignejo na površino in tam razpadajo. Razpadanje teh snovi pa absorbira velike količine kisika.

Srce ni bilo 203 minute

Svet je obšla novica, da so kitajski armadni zdravniki uspeli oživiti mornarja Čing King Hunga. Mornarja je stresla elektrika in njegovo srce se je ustavilo za celih 200 minut. Zdravniki so dve uri in pol neprenehoma masirali mornarjevo srce, dobil pa je tudi injekcije za razširitev žil in za zvišanje krvnega pritiska.

Nova zgodba je na vrsti spet, ki o treh prijateljskih govori, ko šteli so vsak po dvajset let, v daljne kraje so k vojakom šli.

1

Črnuh, Mihec in Žolna so se boljše spoznali že tedaj, ko so šli skupaj k vojakom v prvih letih po prvi svetovni vojni. Da, vsi trije so bili kraljevi vojaki; sami so se radi pohvalili, da ne navadni, ampak malo boljši. Služit so šli namreč v daljno Makedonijo. Preden pa se zapeljemo z njimi v tuje kraje, si pogledimo, kje in kako so sploh živeli tedaj.

Črnuh je bil močan in postaven fant. Bil pa je že tedaj bolj črne polti, razen tega pa si je pustil rasti brado, ki je bila nenavadno črna.

»Barva si jo,« so govorile ženske.

»Sama sem videla, kako si jo maže z ogljem,« je vneto trdila najbolj zgovorna vaška klepetulja Jula.

Črnuh je živel pri premožnejših ljudeh; dan tu, drugi tam; nikjer več kot teden dni. Ker je bil močan, so ga znali dobro porabiti pri delu. Ne da nebi rad delal, a bolj mu je prijalo, če niso preveč silili vanj, zato se ni nikjer dolgo zadrževal. Vsakdo bi ga rad vzel za stalnega hlapca, toda še tako vablivo ponudbo je odklonil.

Črnuh, Mihec pa še Žolna

»Če se nekje zavežem, sem pribit za stalno,« je počasi povedal svoje mišljenje. Na tihem je namreč upal čisto nekaj drugega. Rad bi si poiskal kakšno dekle, se oženil z njo in živel lepo v miru. Prav zato je hodil veliko po hišah, da bi kje ugledal sebi primerno. Preveč občutljiv ni bil.

»Tega že ne maram,« je dejala vsako dekle. »Mislite, da ima res dvajset let. Tako je črn, kot bi jih štel štirideset. Starca pa že nočem, če je še tako priden.«

Tako je ostal Črnuh dolgo sam. Starši so mu že zgodaj pomrli. Na Potoku in v okolici mu je bilo všeč, zato je sklenil ostati kar v teh krajih. Župan ga je moral prijaviti tudi pri oblasteh. Zataknilo se je pri priimku. Črnuh sploh ni vedel, kako se piše.

»Eh, kaj vem,« je zabrundal na županovo vprašanje. »Teh učenosti ne morem nikoli obdržati v glavi.«

Župan ga je prijavil kot Črnuh Jožeta, kot da je prvo njegov priimek, čeprav so mu le ljudje tako pravili. Jožetov pa je bilo na Potoku že toliko, da se eden več ni poznal. Pod prebivališče pa je napisal: Potok in bližnje vasi.

»Res nisi veliko starejši od dvajset let?« je vrtal župan vanj.

»Mislim, da ne. Kot se spomnim, sem na svetu tam nekje od začetka,« s čimer je mislil od začetka stoletja.

Mihec Mravlja je bil bolj na jasnem z osebnimi podatki, huje pa je bilo z njegovim srcem. Prav v dneh, ko je dopolnil dvajseto leto, se je prvič zaljubil. Pozneje se je izkazalo, da tudi zadnjič. Sam je dejal takole:

»Zaljubljen sem se trikrat: prvič, zadnjič in nikoli večkrat, pa ni čudno, da je potem držalo.«

Ker je oče že ostarel, je moral Mihec prevzeti njegovo krojaško delavnico. Izučil se je do tedaj že dobro, celo nekaj sveta je že videl. Ko je nekoč v mestu nakupil precej gumbov,

malce pa si je privoščil tudi cvička, jih je med potjo nekaj izgubil. Sam tega še opazil ne bi, če se ne bi oglasila pri njem sosedova Tinca. Bila je še dekle, kar prikupna, le deset let je bila starejša od njega.

»Tole si izgubil,« je dejala in mu izročila tri velike gumbce. Pogledala ga je tako milo, da je Mihecu vztrepetalo srce. Pridala je še: »Rekla sem si, gotovo jih boš potreboval, pa sem vzela pot pod noge. Paziti moramo na malenkosti, kajti le iz njih lahko zraste kaj velikega,« in je odhitela.

Mihec je po tem dogodku zbolel. Glavo je imel vročo, da bi lahko pekel palačinke na njej. Samega sebe ni razumel, da sosedove Tince prej še opazil ni. Kako ljubko in pametno dekle! Na kakšne malenkosti je pozorna! Lahko bi mu pomagala pri delu. Kot nalašč bi bila zanj, ker ni prevelika. Dober par bi bila. Sam pa je noči in noči prebil zunaj in si iskal družico; tu, tako rekoč doma, pa raste taka rožica. Boljše ne bi mogel izbrati. Kaj leta! Tudi sam se počuti nekoliko starejšega, lahko bi rekel, zrelejšega.

Nekega popoldneva je plela Tinca v vrtu rože. Mihec ji je poživžgal. Ker je bil odkrit, jo je takoj naravnost vprašal:

»Ali bi... bi hotela biti moje dekle, Tinca,« ji je rekel in pomežiknil.

Dobro ga je poznala, zato je odgovorila brez pomisleka:

»Bi,« nato je zardela. »Že sama sem mislila,« je še priznala. Potem je lahkih nog stekla v hišo.

Od tedaj je bil Mihec skorajda vsak večer, če je le utegnil, pri sosedu. Da ne bi izgubljala časa, sta se mislila kmalu tudi poročiti.

Pepe Podlesek je pri dvajsetih letih že globoko zaoral v življenje. Ker mu je umrla mati, oče pa se je že prej ponesrečil, je moral že pri devetnajstih prevzeti kmetijo. Zemlja mu ni nikdar dišala, zato se je na hitro oženil s kmečkimi dekletom iz Zapoga.

»Ona bo delala, jaz bom pa raje pesnil,« je razlagal svojo namero že ob poroki. »Za pesniško dušo, kot sem jaz, vendar ni polje!«

Se naprej se je počutil kot fant in se tako tudi obnašal. Kmetijo sta vodili žena in dekla. Sam je raje sedel pod kozolecem in pisal pesmi. Najbolj se mu je posrečila, vsaj tako je trdil, tale fantovska:

*Ko se zvečer tam na vaši stemni,
fantje pod lipo se zberemo vsi,
lepe so zvezdne, tihe noči,
ko v srcih naših vroča je kri.*

Že prej ni imel skoraj nikoli denarja, zato je vedno gledal, kdo mu bo dal za pijačo. Ko se je oženil, je bilo še slabše. Kadar je bila v gostilni zbrana večja družba, se ji je na tiho priključil, nato pa postajal vedno glasnejši. Povedal je še kakšno pesem in postali so pozorni nanj ali z drugimi besedami: dobil je kakšen poln kozareček te ali one pijače. Vendar mu je bilo zmeraj premalo.

»Vedno si žejen kot žolna,« so mu rekli ljudje in ime se ga je prijelo.

»Dobro, naj bo; samo da dobim kaj za na zob, se je strinjal in si ni delal skrbi. «Vsak umetnik ima še dodatno, umetniško ime.«

Vsa vas in okolica ga je poznala le kot Žolno.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

158

Toda, ali ji bo Slavko verjel?

Mora ji. Spomnila ga bo vdolbine v steni. Vdolbine, ki jo je Franc pri vselitvi v penzberško stanovanje pokril z njuno poročno sliko, pa jo je Slavko po nesreči razbil.

»Prav je, da se je staknila z žeblija in se razbila. Usoda vselej sama poskrbi za to, da spoznaš človeka, s katerim živiš, takega, kakršen je v resnici in ne takega, kakršen se ti hlina in pretvarja. Prav je, da sem zvedela za resnico o svojem zakonu in prav je, da se mi je utvara ljubezni razbila. Franc ni bil vreden moje ljubezni...«

Njeno pismo, dolgo že nekaj listov, se spreminja v nekakšno jecljanje. Zaveda se, da odkritje Francove nezvestobe Slavku še ne bo zadoščalo in da ga bo morda imel samo za opravičevanje njene navezanosti na Frisca Lehmana. Mimo tega nima več rdečelaskinih in Francovih pisem, da bi lahko otroku dokazala resničnost svojih trditvev.

Ne bo ji verjel, je čeda, je bolj uverjena. Nič ne bo pomagalo, pa četudi bi mu pisala prav vse, kar je odkrila iz tistih pisem o Francu in o njegovem razmerju z bogato 'samomorilko'.

»Ja, samomor je napravila zaradi njega,« si pravi. Torej se ni samo igrala z njim, marveč ga je tudi ljubila. »Toda zakaj bi ga zaradi Franc? Franc je bil vendar nor nanjo,« ne more najti pravega vzroka za samomor. »Ne Franc, dolgočasje zaradi preobilja, naveličanost, kakršna se loteva in napada bogataš! Ja, prej bo to vzrok kakor Franc.«

Skrivnost te smrti bo morda odkril čas, Stefi je ne more odkriti. Samo misli, da bi bil kriv

Franc, bi se rada znebila. Pa se je ne more.

»Morda je Franc po prihodu na Bavarsko prekinil z njo in zahteval vračilo njegovih pisem?« jo kakor v povojnih letih že večkrat napada ta misel, zakaj med rdečelaskinimi pismi so bila tudi Francova. »Ja, tudi njegova,« si je morala priznati. »A zakaj ji ni vrnil njenih? Zakaj jih ni vsaj zažgal?«

Da, zakaj?

A zakaj hrani sama Lehmannova pisma in pesmi?

»Torej jo je imel rad,« se oddahne olajšano, ker ji prav to daje pravico, da sme vračati Francu milo za drago in ljubiti Lehmana.

Toda Slavko Lehmana nima rad. To je zvedela že od Marije, a še bolj od Rozike in Andreja, ki se je sicer jezil, ker je Rozika izblebetala skrivnosti, ki jih je Andreju zaupal Slavko, ko mu je Andrej prisegel, da jih bo obdržal zase, potem pa ji sam povedal vse, kar je zvedel od Slavka.

»Ve za Lehmana, za njegova pisma, za njegove pesmi. Ne more razumeti, kako ga morem ljubiti,« vzdihuje Stefi.

Ce je pisala skoro vse o Francu, bi morala tudi o Lehmannu.

Toda o njem ne more, ne more pisati.

Pa bi morala. A če ne more, potem tudi napisane ne bo odposlala.

»Morda bo res najbolje tako,« strmi Stefi v popisane liste in se šele sedaj zave, da jih je pisala vso noč. »Torej naj molčim? Naj se držim pred Slavkom, kakor da ničesar ne vem?«

Ne, ne bo zmogla. Ne bo zdržala. Če prej ne, mu bo ob prvem srečanju morala pogledati v oči in mu izpovedati, kar je to noč napisala. Pa tudi to, kar ni in kar bi otroku rada prikrija.

Stefi ne ve, kaj bi z napisanim storila. Ve samo še to, da mineva noč in da se je s pisanjem samo izmučila.

Počuti se utrujeno. Legla bo.

Tako mine nekaj dni, dokler ne pride na obisk Rozika in jo preseneti.

»Slavku sem pisala, da si zvedela za Franca in da si pisala na Bavarsko,« pravi.

»Kako si mogla?« Stefi sprva ni prav, potem pa mora priznati, da je bilo Rozikino pismo Slav-

ku edina rešitev iz muk, ki so jo te dni mučile.

»Pisala sem mu, da ti Franc ne odgovori. Prav tako, kakor ne odgovori njemu.«

»Pozabil naju je,« ji kmalu potem piše Slavko. »Ne bodi žalostna. Tudi jaz sem bil žalosten, saj imam tako kljub vsemu še vedno rad.«

»Rad? Da, seveda. To je naravno,« Stefi ne more Slavku prepovedati sinovske ljubezni do očeta, pa naj jo Franc kot oče zasluži ali ne.

V naslednjem pismu (zdaj je že pomlad 1923. leta) Slavko zopet vprašuje, če ji je tata že odpisal, vendar prav na koncu pisma v enem samem stavku.

In vendar jo prav ta stavek zbode v srce, ker ji je pismonoša pravkar prinesel Lehmannovo pismo.

Morda je prav to krivo, da Lehmannu zopet ni odgovorila.

Sicer pa jo tarejo sedaj druge težave. Oblast je zahtevala prav dan poprej razpust zadružne trgovine v Borjani. To je udarec, ki ga je sicer že celo leto pričakovala, a se ga je vseeno bala.

Morda ji bodo dovolili obnovev zasebne trgovinice?

Ne dovolijo je, ker so jo dovolili že Kraguljevim.

»Razumljivo, Kraguljeva dva sta črnosrajčnika, poleg učitelja Grjupa edina črnosrajčnika v vasi.«

Da, tudi učitelj Grjup je upognil hrbet.

O tem, a še več o svojih najnovejših težavah je pisala Slavku.

»Ne bom zmogla Slavkovega šolanja, toži očetu.

Oče ji ne more pomagati. Tudi brata ne. Sla bosta v Francijo, v rudnike.

»Morda potem?« obljubljata.

Andreja in Roziko pritiskajo davki.

»Edino naše upanje je še Marija,« pravi oče. Toda tudi Marija ne more. Njenemu možu grozi bankrot.

»Uničili nas bodo. Uničili gospodarsko vse,« piše Marija, s katero so se zbotali.

»Za Slavka gre. Za njegovo prihodnost,« je Stefi vedno bolj obupana.

Vinharje in bližnja okolica (3)

Odpustki

na štantih ob cerkvi

Zapis iz prejšnje številke o starih hišah, bajtah in gospodarskih poslopljih naj zaključim s sporočilom, da so po tradiciji stari vedno spali v gorenji hiši, dekleta in deklet pa zraven njih v gorenji kamri, da so bile bolj na varnem. Fantje so poleti najraje spali na senu, pozimi pa v kakem toplejšem prostoru; če so pri hiši imeli gorenjo hišico, je ta navadno pripadala sinovom.

Omenim naj še nekdanje Trzane. To so bili otroci, ki so jih revne družine sprejemale v rejo in ki so jih dobivali iz Trsta, odtod tudi ime Tržani. Za rejo so take družine prejemale določeno plačilo in si s tem nekoliko olajšale svoje sicer borno življenje. En tak Tržan je bil tudi v Vinharjih pri Zaperišku. Pozneje se je izučil za čevljarja in so mu vsi rekli Zaperiški šuštar. Čeprav je zrasel v našem kraju, je ohranil vse značilnosti Primorca oziroma Kraševca, zlasti skromnost in poštenja. Po zoe je kupil svoj domek na Zgornji Dobravi in se tudi poročil. Imel je dve hčeri, ki sta se prav tako vedno razlikovali od domačink, tako po noši kot po značaju.

Zdaj pa še nekaj besed o naših nekdanjih sejmarjih, ki so šli s svojo kramo po vseh krajih, kjer je bil semenj, bodisi pri farni ali podružnični cerkvi. Svoje štante so postavili okrog cerkve, kjer se je najraje zadrževala mladina. Največ so prodajali lecet, vse sorte srčke in punčke, posebnost zanimivi pa so bili tako imenovani odpustki. To je bil v svilen papir zavit bonbon, vendar bonbon pri vsem skupaj ni bil najvažnejši. Pomemben je bil listek, ki je bil prilepljen zraven, na njem pa so bili napisani razni lepi verzi. Takšni in podobni listki z verzi so bili tudi na srčkih; nekateri od teh srčkov so bili iz navadnega lecta, drugi pa iz loškega malega kruhka. Te so kupo-

vali fantje in dekleta, saj je bilo na listkih zapisano marsikaj, kar si z besedami niso mogli oz. niso upali povedati. Ponekod so tem listkom rekli tudi bravčki.

Najbolj vneta taka branjevka je bila neka ženska z Dobrave; vsi smo jo poznali pod imenom Miklavževka. Imela je dober jezik in je tudi največ prodala. Daleč okrog jo je bilo slišati, ko je klicala mlade: »Fantje in dekleta, le pritisnite sem, vse po dve kroni, holt, srčki so pa dražji, tist so pa dva dinarja!« Po prvi vojni smo namreč še dolgo računali v kronah; dve kroni je bilo pol dinarja. Stari ljudje so se še posebno težko privadili na dinarje.

Največje sejme (semenje) smo imeli v Poljanah na dan sv. Florijana in jeseni o sv. Martinu. Takrat se je po štantih dobilo prav vse. Prodajalci so prišli tudi iz drugih krajev. Če je bilo vreme lepo, je bil tak dan najlepši praznik za vse mlado. Ves prostor od stare cerkve pa do ceste so zavzeli štantje. Razume se, da smo na tak dan prišli na svoj račun tudi gostilničarji.

Po ravninskih veselicah pa hribovci včasih nismo dosti hodili. Imeli smo svoje zabave; plesali smo največ po do-

movih, zdaj pri tem pa spet pri drugem sosedu. Samo iz dveh vasic (Vinharje in Bačne) se nas je zbralo za celo družbo, kakih 20 deklet in približno toliko fantov. Sosed je imel harmoniko, zato za godbo nismo bili v zadregi, ko pa je sonce zašlo, smo se poslovili. Dekleta so morala biti nekdanj z mrakom doma.

V nedeljskih dopoldnevih pa smo šli redno vsi v cerkev in ker je bila pot dolga, je to veljalo že za malo vasijo. Gospodinje so šle skupaj in se pomenile o svojih težavah, mladi pa spet skupaj in smo se tako lahko pogovorili, kje se bomo zbrali popoldne. Pozimi, ko je bila gaz ozka, se nas je nabralo kar za dolgo kolono. Take kolone so se pomikale včasih vsako nedeljo in vsak praznik v vse hribe. Bil je lepo, saj smo bili mladi in zdravi.

Še nekaj let po prvi svetovni vojni je naša vas štela 14 hišnih števil, čeprav je takrat Muhova kmetija, ki stoji na skrajnem severnem koncu vasi, spadala še pod Hotovljo. Včasih je vsaka večja kmetija imela svojo bajto, kjer so živeli preuzitkarji, še večkrat pa revne družine ali posamezniki, ki so hodili h kmetom v tabarh

(dnino), sicer pa so nabirali gobe in smukali borovnice, iz katerih so si sami kuhali žganje. Imeli so tudi po eno ali dve kozi, za katere so nosili hrano iz gozdov. Posebno mlade hrastove vršičke so radi obžinjali s sromom. Pozimi so se ti ljudje ukvarjali z raznimi hišnimi deli oziroma domačimi obrtmi. Na spomlad in v jeseni so — kdor je le mogel — šli tudi malo okrog »petlate« (prosit vbo-gajme); kakšna malenkost se je našla (!) jeseni tudi po njivah. Tako so se nekateri za silo kar dobro preživljali, včasih celo boljše kot mali kmetje, seveda če so bili zdravi.

Marija Frlic
(Nadaljevanje)

Gorenjski
kraj
in ljudje

**Gorenjski delavci zaposleni v tujini:
oglasite se v Gorenjski kreditni banki!**

Gorenjska kreditna banka želi vsem delavcem zaposlenim v tujini, ki bodo v prihodnjih dneh doma, veselo in prijetno praznovanje

Končno je prišel težko pričakovani trenutek! Praznik! Žena bo spet srečala moža, mati bo objela sina, brat bo stisnil roko bratu, sin očetu, dekle bo po dolgih mesecih spet videla fanta... Slovesni in preveč intimni bodo ti trenutki, ki bodo oznanili začetek praznovanja, da bi se poglobljali vanje.

Naši delavci zaposleni v tujini, se bodo za nekaj dni vrnili v domovino. Vsem, ki bodo praznike preživeli doma, Gorenjska kreditna banka želi čim lepše praznovanje. Hkrati pa vse gorenjske delavce zaposlene v tujini vabi, da se ob tej priliki oglašijo tudi v eni poslovnih enot Gorenjske kreditne banke na Gorenjskem.

Zakaj?

Se bolj podrobno, kot v tem zapisu, vas bodo seznanili z ugodnostmi, ki jih imajo lastniki deviznih računov pri poslovnih enotah GKB na Bledu, Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in v Trzinu.

KAKO ODPRETE DEVIZNI RACUN?

Devizni račun ima lahko vsak Jugoslovan, ki je delal ali pa še vedno dela v tujini. Pa tudi tisti državljani imajo lahko devizne račune pri Gorenjski kreditni banki, ki pridobijo devize kako drugače.

Devizni račun lahko odprete, če izpolnite posebni obrazec in ga pošljete Gorenjski kreditni banki. Banka pa vsem svetuje, da devizni račun odpro še pred odhodom

na delo v tujino. Razen tega pa je prav sedaj, pred prazniki oziroma ponovnim odhodom v tujino, prilika, da nadoknadite zamujeno. Če boste odprli devizni račun pri GKB, vam bo banka vodila vse posle brezplačno. Pri tem pa ne pozabite, da lahko devize na računu vežete za daljši čas. Razen nekaterih drugih ugodnosti boste tako sodelovali tudi pri vseh nagradnih žrebanjih Gorenjske kreditne banke.

OBRESTOVANJE

GKB obrestuje sredstva na deviznih računih po najvišjih obrestnih merah:

- sredstva brez odpovednega roka 5,5 odstotka v devizah in 0,5 odstotka v dinarjih

- z odpovednim rokom nad eno leto oziroma nad 12 mesecev pa bo Gorenjska kreditna banka od 1. januarja 1971 naprej obrestovala po 7,5 odstotka v devizah.

Obresti v banki obračunava enkrat na leto. Devizne obresti pripisujejo glavnicji, dinarske obresti pa izplačujejo.

VPLAČEVANJE

Devizna sredstva lahko vplača na devizni račun samo lastnik deviznega računa. To lahko stori pri vseh enotah Gorenjske kreditne banke, pri vseh poštah v tujini s posilno nakaznico in prek vseh tujih bank z deviznim nakazilom.

KAKO UPORABLJATE SREDSTVA NA DEVIZNEM RACUNU?

Sredstva na deviznem računu lahko uporabljate vedno in v neomejeni višini za nakazila doma in v inozemstvu, za izplačila v tujih valutah, za stroške potovanj v inozemstvo in če želite, tudi za dinarska izplačila v državi.

Pri vsakem dvigu ali pologu morate seveda navesti številko vašega deviznega računa, o dvigu in pologu pa vas bo banka sproti obveščala. Za razpolaganje s sredstvi na deviznem računu pa lahko pooblastite tudi najozje sodnike.

Če želite, Gorenjska kreditna banka opravlja tudi občasna plačila z vašega deviz-

nega računa (odplačevanje potrošniškega posojila, plačevanje prispevkov za socialno zavarovanje, dinarska izplačila članom družine in podobno). V takih primerih morate banki poslati le prameni nalog.

VARČEVANJE ZA STANOVANJE

Državljanji, ki so zaposleni v tujini in imajo pri eni od enot Gorenjske kreditne banke devizni račun, se lahko prijavi tudi za stanovanjske varčevalce.

Razmislite o tem! Lahko dobite posojilo, pogoji za odobravanje posojil pa so enaki pri vseh poslovnih bankah v Sloveniji. Glede podrobnih pogojev o stanovanjskem varčevanju pa se obrnite na Gorenjsko kreditno banko ali na eno njenih poslovnih enot na Gorenjskem.

NE POZABITE!

- Vsak lastnik deviznega računa pri Gorenjski kreditni banki je nezgodno zavarovan pri zavarovalnici Sava Kranj.

- Delavci zaposleni v tujini, obiščite Gorenjsko kreditno banko. Prepričali se boste, da je ta banka tudi vaša banka. Spoznali boste, da je GORENJSKA KREDITNA BANKA garancija za varno naložena devizna sredstva.

- Če se boste odločili za Gorenjsko kreditno banko, boste imeli več.

Pestra dejavnost gorjanskih planincev

V nedeljo, 13. decembra, so imeli planinci iz Gorij redno letno konferenco. Uvodno besedo je povzel dolgoletni predsednik in gospodar društva Matija Klinar. Med drugimi je pozdravil tudi zastopnika planinske zveze Slovenije profesorja Klojčnika, predstavnik gorenjskih planinskih društev in Jaka Čopa, katerega knjiga Viharniki je pravkar izšla. Zal pa se konference niso udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Gorij.

Planinsko društvo je bilo v Gorjah ustanovljeno 29. maja 1929. leta. Prvi predsednik je bil Jakob Jan-Rpečenkovič iz Spodnjih Gorij. Že 1941. leta je dal življenje za svobodo.

Društvo dela torej že več kot štirideset let. V oskrbi ima dom Planiko in koč Dolič, pod vrhom Triglava. Letos so za obnovu obeh postojank porabili prek šest in pol milijona starih din. V Planiki so uredili sanitarije, vodovod, pa tudi električna razsvetljava v koči je že gotova, medtem ko bo električna luč zasvetila v koči do prihodnje planinske sezone. Vodni rezervoar ima prostornino za 30.000 litrov vode. Na Doliču pa bodo sanitarije

in vodovod dogradili v letu 1971. V obeh postojankah so letos zabeležili prek dvanajst tisoč prenočitev.

Danes šteje društvo 690 članov in je najbolj množična organizacija v Gorjah. Tudi mladinski odsek dobro dela,

Jakob Jan — prvi predsednik planinskega društva v Gorjah

vendar so na konferenci izrazili željo, da bi pridobili čimveč mladih članov. Precej kritike so izrekli na račun slabo označenih gorskih poti.

Ob koncu so podelili tudi bronasta odličja, ki jih je

najbolj prizadevnim članom podelila planinska zveza Slovenije. Prejeli so jih: Marica Klinar, Jože Kosmač, Jože Markelj in Skumavec Janez. J. Ambrožič

Med najboljšimi v občini

Skupščina osnovne organizacije Rdečega križa na Beli pri Preddvoru, bila je v soboto zvečer, se je začela s predavanjem o črevesnih boleznih, ki ga je pripravil dr. Miran Zgajnar iz Preddvora. Številni domačini so z zanimanjem sledili zdravniškim besedam, nato pa se je razvil še prijeten pogovor o vsakdanjih boleznih.

Predsednik osnovne organizacije RK je v svojem poročilu povedal, da je bila organizacija v zadnjih letih izredno prizadevna. Najlepše rezultate je dosegla pri krvodajalstvu, kjer je med najboljšimi v kranjski občini, čeprav delo ni bilo lahko. Na njenem območju je 5 vasei, ki so medsebojno precej oddaljene, kar je terjalo od aktivistov RK še več truda.

Lani je imela beška organizacija RK 382 članov, ki pa je darovalo 38 občanov.

Beljani o delu SZDL in KS

Ta mesec je potekel mandat krajevni odboru SZDL na Beli pri Preddvoru. Da bi organizacija socialistične zveze na Beli zvedela natančnejšo sodbo občanov o svo-

jem preteklem delu (bilo je dobro), je tako kot pred dve leti ma letoma poslala med občane posebno anketo. V njej so tudi vprašanja, ki zadevajo delo krajevne skupnosti.

Vsa vprašanja niso splošna, ampak so nekatera zelo konkretna. Občani morajo povedati svoje mnenje o krajevni glasilu Vesti izpod Storžiča, o delu sekcij socialistične zveze, o delu turističnega društva itd. Razen tega jih anketa tudi sprašuje, če bi pomagali pri gradnji otroškega igrišča, trgovine in vsega, kar je potrebno v vsi vse krajevne skupnosti na Beli še zgraditi.

SZDL na Beli prav tako želi, če bi občani v anketi napisali tudi ime človeka, ki bi ga radi imel v novem odboru socialistične zveze.

Čeprav rezultati ankete še niso znani, lahko trdimo, da bodo mnenja vaščanov veliko pomagala prihodnjemu odboru SZDL in krajevni skupnosti pri vsakodnevnem delu.

Letos pa ima organizacija 395 članov, kri pa je dalo kar 51 občanov, kar je za 21 odstotkov več od planiranega. Povedati moramo, da je krvodajalsko akcijo materialno podprla krajevna organizacija SZDL in društvo upokojencev.

Na sobotni skupščini so sprejeli dvoletni program dela. Pomagali bodo pri raznih nesrečah, organizirali bodo predavanja o zdravi in pravilni prehrani, skupno s komisijo za socialno in zdravstveno varstvo pri KS bodo pomagali starim in bolnim občanom, še naprej pa bodo skrbeli, da bo darovalo kri čim več Beljanov.

Za predsednika osnovne organizacije Rdečega križa na Beli je bil ponovno izvoljen Strle Miroslav, ki že vrsto let uspešno vodi organizacijo.

—Jk

Delavni Hruščani

Krajevna skupnost na Hrušici spada med najbolj delavne organizacije v občini. Medtem ko se ostale krajevne organizacije v občini večinoma ne ukvarjajo s komunalnimi in urbanističnimi vprašanji, pa se Hruščani spoprijemljejo tudi s temi problemi. Njihovi dohodki so omejeni na sredstva, ki jim jih vsako leto namenijo občinska skupščina, nekaj dobijo za vzdrževanje ceste IV. reda, za zemljišče, ki ga dajejo v najem, nekaj denarnih sredstev pa dobe od storitvenih dejavnosti. V okviru krajevne skupnosti deluje več komisij, ki so že začele s svojim delom. Vsako leto priredijo izlet na Hruščansko planino, ki se ga udeleži veliko občanov, v sodelovanju z društvom prijateljev mladine in delavsko prosvetnim

društvom pa proslave ob krajevnih in državnih praznikih.

V okviru komunalne dejavnosti skrbijo za vzdrževanje ceste IV. reda, skrbijo za vaške poti, za zelenice in nasade, avtomobilska parkirišča ter za druga drobna komunalna dela. Popravili in uredili pa bodo tudi spomenik NOB na Belem polju, ki je že v prvi fazi obnove, uredili bodo svoj gasilski dom, razširili pokopališče na Dovjem in uredili strugo hudournika. Udeležili se bodo del pri kanalizaciji in ureditvi pločnika, v naslednjih petih letih pa bodo usposobili cesto od Zvagnovega mostu na Jesenicah do Hrušice. Krajevna skupnost bo tudi poskrbela za javno razsvetljavo v novem naselju ter regulirala potok Dobrnčnik.

d. s.

**Združeno podjetje
»Hoteli Toplice« Bled
objavlja delovno mesto**

**vodje prodajne
in propagandne službe**

Pogoj: Višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri in najmanj 5 let prakse v komercialni službi.

Zaželena praksa gostinsko-turistične stroke. Poleg zahtevane strokovne izobrazbe in prakse je za objavljeno delovno mesto potrebno tudi znanje dveh svetovnih jezikov.

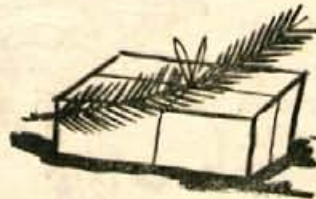
Ponudbe z življenjepisom, dokazili o strokovnosti in praksi ter o drugih pogojih, ki so navedeni v objavi, pošljite na naslov Združeno podjetje »Hoteli Toplice« Bled v roku 10 dni po objavi.

**Mladinska
knjiga
Ljubljana**

prodajalna Kranj, Maistrov trg 1

Nudimo vam veliko izbiro slikanic, daril za mladino in odrasle, noveletna vabila in voščilnice ter druga primerna darila za obdaritev v podjetjih

Vsem cenjenim odjemalcem želimo
srečno novo leto 1971

Težave pri vodovodu za novo igrišče za golf v Lescah

Zavod za pospeševanje in razvoj turizma na Bledu namerava na nekdanjem igrišču za golf v Lescah zgraditi novega. Ker so površine na igrišču travnate, je za njihovo gojitev in vzdrževanje potrebno precej vode. Zato se je zavod odločil zgraditi 2700 metrov dolg vodovod od elektrarne Završnica do prostora, kjer bo novo igrišče za golf.

Trasa predvidenega vodovoda teče preko 43 zasebnih parcel. Jarek za vodovod bo širok 60, globok pa 130 centimetrov. Izvajalec del pa se je obvezal, da pri delu površin ne bo poškodoval.

Nova trgovina carinskega blaga

Prejšnji teden je ljubljansko podjetje Tobak v sodelovanju s carinarnico Jesenice odprlo v nekdanji poslovavnici Kokre na Jesenicah, na Titovi cesti, že drugo trgovino carinskega blaga. Prodajajo večinoma galanterijsko blago, kozmetiko in tehnične predmete. V trgovini je vedno dovolj kupcev, saj je izbira dovolj bogata. Neugodnost takega nakupa je le v tem, da za prodano blago ne morejo upoštevati reklamacij.

d. s.

Sejem smučarske opreme

Smučarsko društvo je v decembru priredilo na Jesenicah sejem smučarske opreme v prostorih Elektro Žirovnica na Titovi cesti. Do sedaj so prodali največ smučarskih rekvizitov za otroke. Sejem je obiskalo že okoli

500 ljudi. Pri smučarskem društvu so zadovoljni, saj se bo po pobočjih Črnega vrha in drugih smučarskih terenih letos začelo spuščati več otrok kot prejšnja leta.

d. s.

244 nezaposlenih

Ob koncu novembra je bilo na območju občine Jesenice po podatkih komunalnega zavoda za zaposlovanje 244 nezaposlenih, od tega 189 žensk. Po kvalifikacijski strukturi ima ena ženska višjo izobrazbo, s srednjo izobrazbo išče delo pet žensk in trije moški, kvalificiranih je 23 žensk in 12 moških, priučenih 53 žensk

in 13 moških, nepriučeni pa 127 žensk in 7 moških. Problem zaposlovanja ženske delovne sile so na Jesenicah deloma rešili z zaposlitvijo v obratu Iskre na Blejski Dobravi. V obratu pa so 21. decembra zaposlili še nadaljnjih 30 žensk z Jesenic in okoliških krajev.

d. s.

Kegljaški troboj

V ponedeljek je bil na kegljišču Triglava kegljaški troboj med ekipami ZROP (zveza rezervnih oficirjev in podoficirjev) Borca (invalidi) in JLA. Zmagala je ekipa ZROP z 823 podrtimi keglji, druga

je bila ekipa Borca (invalidi) s 723 podrtimi keglji in tretja ekipa JLA s 623 podrtimi keglji. Najboljši posamezniki so bili (po ekipah) Zakojč, Bambič in Ladan.

F. S.

Vendar so pri napeljavi vodovoda nastale težave. Trije lastniki nočejo, da bi cevovod sekal njihove površine, kar pa je nemogoče. Zato je Zavod za pospeševanje in razvoj turizma z Bleda zaprosil jeseniško občinsko skupščino,

naj zaradi splošnega družbenega interesa omenjena zemljišča začasno razlasti. Oba zbora skupščine sta prošnji ugodila in sicer za dobo enega meseca od začetka del na omenjenih parcelah.

-jk

Dedek mraz v Tržiču

Že v soboto bodo najmlajši Tržičani začeli svoja noveletna praznovanja, ki bodo potekala tja do Silvestrovega. Občinski odbor društva prijateljev mladine je skupaj z mentorji pionirskih organizacij na šolah in s predstavniki varštvono-vzgojne ustanove pripravil program veselih noveletnih prireditev. Vrstile se bodo kino predstave (otroški in mladinski filmi, risanke), igralska skupina DPD Svoboda pa je posebej

za to priložnost pripravila mladinsko igrice Dedek Mraz.

Sicer pa se na praznovanje še posebej pripravljajo na vseh šolah in v vrtcih. Učenci Bračičeve šole bodo poleg tega obiskali še mladinsko gledališče v Ljubljani, Križani pa pripravljajo noveletno uprizoritev, s katero želijo gostovati tudi izven šole. Pri tem je občinska organizacija DPM pionirskih organizacij tudi materialno podprla, zlasti šole na podeželju.

-ok

Življenje ima prednost

Komisija za varnost prometa pri svetu za notranje zadeve kamniške občine je izdelala program republiške prometno vzgojne in preventivne akcije »Življenje ima prednost«. Ta republiška akcija bo trajala do 31. januarja prihodnjega leta. V akciji bodo sodelovali člani komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu v sodelovanju z organi za notranje zadeve, avto-moto društvi, podružnicami združenja šo-

ferjev in avtomehanicov, odbori ljudske tehnike, rdečega križa, delavske univerze, šole, društva prijateljev mladine in delovne organizacije.

V Kamniku imajo še poseben razlog, da bi bila akcija čim uspešnejša. Letos je bilo namreč na področju kamniške občine več prometnih nesreč, v katerih je izgubilo življenje 12 oseb. To je v dobi motorizacije največje število nesreč s smrtnim izidom na področju občine. Pred leti sta bili na leto ena ali dve smrtni nesreči.

Na nedavni seji komisije za varnost prometa so bili navzoči tudi varnostni tehniški gospodarskih organizacij, ki so se obvezali, da bodo po podjetjih organizirali predavanja v zvezi s prometno akcijo.

J. V.

Gostinsko podjetje

**Zelenica
Tržič**

priljeva silvestrovanje v
restavraciji Pošta.

Cena bogatemu meniju s
pijačo je 80 din. Bar. Tuj-
ske sobe.

slovenija avto

Ljubljana

POSLOVALNICA KRANJ
TITOV TRG 1

Novoletno znižanje od 17. 12. — 31. 12 1970

motornih koles:

MOTORNO KOLO MZ 150 ccm
MOTORNO KOLO JAWA 175 ccm
MOTORNO KOLO JAWA 90 ccm
MOTORNO KOLO TOMOS T-12
MOTORNO KOLO TOMOS V-14ZA 400 N DIN
ZA 600 N DIN
ZA 300 N DIN
ZA 250 N DIN
ZA 200 N DINPri nakupu kolesa nudimo
5 do 15 % novoletnega po-
pusta!Na zalogi imamo moška,
ženska in otroška kolesa,
pony kolesa in otroške
tricycle.

Za obisk se priporočamo!

Vsem našim kupcem želimo srečno novo leto 1971.

MercatorNovoletna reklamna prodaja
od 21. 12. do 31. 12. t.l.piknik keks »Koestlin«
čokolada — mlečna »Pionir«
ananas — kompot
kokošja instant juha »Knorr«
vino rdeče — en starček »Mercator«
vino belo — namizno »Ptuj«
vino belo — zaščiteno — pater kletar »Ptuj«
rum »Fructal«
vinjak »Slovina«
šampanjec
Radgona cuvee
šampanjec — beli Slovin — »Slovina«
peneče se vino »Radgonski bisere«
peneče se vino »Briljant«Po izredno ugodnih novoletnih re-
klamnih cenah v vseh prodajalnah
MercatorjaMARKIČ KATARINA
izdelava copatvam nudi bogato izbiro
moških, ženskih in otro-
ških copat po ugodnih no-
voletnih cenah na sejmu
v Kranju.Priporoča se Markič Kata-
rina, Bečanova 1. TržičŽITOPROMET SENTA
skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31PRODAMO 2 TOVOR-
NA AVTOMOBILAškoda s prikolico,
nosilnost 20 ton,
v voznem stanju.Ogled avtomobilov je v
našem skladišču.

TVD - Partizan Stražišče

prireja 31. decembra ob 20. uri

tradicionalno silvestrovanje

v vseh prostorih doma

Rezervacije sprejema gostilna
Benedik, telefon 22-888Tapetništvo
RadovljicaSVICARSKE KARNISE,
SILENT GLISS, ZAVESE
IZ STEKLENE TKANI-
NE IN DRUGE, TAPI-
SOM IN OSTALE OBLO-
GE ZA TLA.VSA DRUGA TAPETNI-
SKA IN DEKORATIVNA
DELA. LASTNE ZALOGE
BLAGA ZA ZAVESE, KAR-
NISE IN TAPISOM. DE-
LA OPRAVLJAMO SOLID-
NO IN STROKOVNO.SE PRIPOROČA TAPET-
NIŠTVO RADOVLJICAŽitopromet SENTA
SKLADIŠČE
KRANJTavčarjeva 31
tel. 22-053Kombinati, kmetijske za-
druge, posestva, kmetoval-
ci — odkupujemo pšenico
in vse vrste žitaric po naj-
višjih dnevnih cenah.
Kmetovalcem plačamo v
gotovini pri prevzemu.
Prodajamo najkvalitetnej-
šo moko, krmilno moko,
koruzo, pšenični zdrob in
koruzni zdrob.Cene so konkurenčne,
skladišče je odprto od 5.
do 19. ure in ob sobotah.

Planinska kočica

PRI FRANCIJU
na Jakovu
nad Preddvoromje odprta pozimi ob sobo-
tah popoldne in nedeljah.

Topla in mrzla jedila

ZA OBISK SE PRIPORO-
ČA OSKRBNIK.

Veletrgovina ŽIVILA Kranj

Ne pozabite obiskati
Delikateso Živila KranjNe delajte si težav, kje boste dobili
razne specialitete, ki jih želite za po-
pestritev jedilnika za praznične dni.
Oglejte si zalogo, izberite in naročite,
mi pa vam bomo pripravili, kar želite
v naši Delikatesi v Kranju

Se priporočamo!

Novoletni popust 10 %
za vse vrste ženske
in moške konfekcije
od 20. do 31. decembra 1970

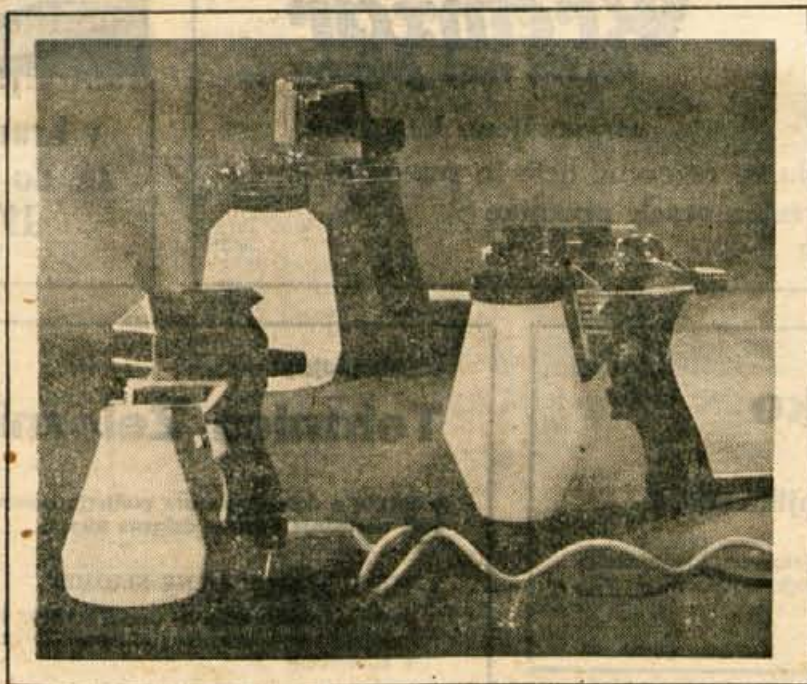
● Odobravamo potrošniške kredite

TRIGLAV KONFEKCIJA, KRANJ
Novoletna razprodaja konfekcije

POPUST 30 % - 50 %
V ČASU OD 10. — 30. 12. 1970

Iskra Commerce

To so električne brizgalke ISKRA-WAGNER — nepogrešljivi aparati za obrtniška dela, hoby itd.!

Univerzalni razpršilci ISKRA-WAGNER so namenjeni za brizganje z različnimi vrstami lakov in barv, kakor tudi z ostalimi za brizganje primernimi materiali.

Potrošniki!

Veliko izbiro novoletnih daril vam po znižanih cenah nudi trgovina DELIKATESA na Maistrovem trgu v Kranju in na novoletnem sejmu

Od 15. do 31. decembra 1970 nudimo gospodarskim organizacijam, ustanovam in potrošnikom pri nakupu daril v vrednosti 50 din 5% popusta. Vsa darila pakiramo po vaši želji in odpošiljamo na zahtevane naslove.

Pohitite z nakupom novoletnih daril v Delikatesi v Kranju

Se priporoča in vam želi
srečno 1971
trgovina Delikatesa -
GTP Central Kranj

Central Kranj

Novoletna reklamna prodaja v trgovini Delikatesa in na novoletnem sejmu:

1. napolitanke	200 g	2,20 din
2. mlečna čokolada	500 g	10,00 din
3. mlečna čokolada	200 g	4,00 din
4. čokolada praline	500 g	6,00 din
5. češki šampanjec		25,00 din
6. pelinkovec	11	15,00 din
7. ribezovo vino		10,00 din
8. konjak	11	17,00 din
9. rum	11	15,00 din

Se priporoča Delikatesa Kranj

murka
LESCE

**OBIŠČITE NAŠ
PAVILJON NA
XI. NOVOLETNEM
SEJMU V KRANJU
OD 16. - 27. XII. 1970**

60 let

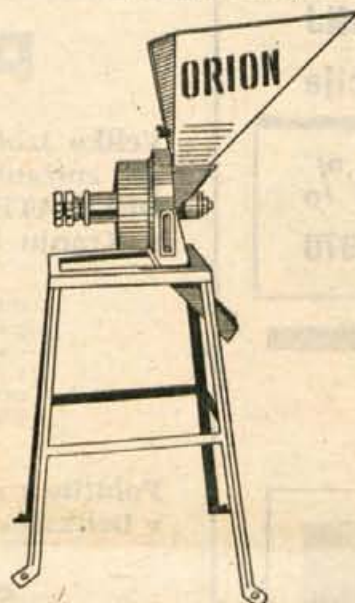
obstoja je dalo možnost, da je skoraj v vsaki vasi kmetijski stroj izdelan v delavnici

KREMŽAR

in to dokazuje trpežnost in jamči kvaliteto tudi sedanjim izdelkom. Če potrebujete res prvovrsten in preizkušen stroj za drobljenje žita za šrot ali zdrob, tedaj kupite čimprej

ŠROTAR »ORION - 65«

in spoznali boste, da je priprava žitne krme sedaj za vas enostavnejša, hitrejša in predvsem cenejša.

- znižana cena 1100 din
- drobi: koruzo, ječmen, oves, ajdo itd. 150 kg v eni uri
- specialne jeklene plošče
- potrebna pogonska moč: 2 kW, lahko tudi enofazni motor
- mazanje na tri leta
- rezervni deli na zalogi
- jamstvo za kakovost

poljedelski
stroji
Kremžar
Št. Vid nad Ljubljano

ustanovljeno leta 1909.

Sprejemam naročila za rezervne dele in remonte
Vsem odjemalcem želim vesele praznike
in srečno novo leto

mešanicav
EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

**XI. NOVOLETNI
SEJEM**

v Kranju od
16. do 27. 12.
1970

Raznašalko

za dostavo jutranjika DELO

naročnikom na dom za teren Stara cesta sprejmemo takoj. Dober in stalen zaslužek. Informacije daje podružnica ČGP Delo Kranj

Mercator

Obiščite nas na novoletnem sejmu v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču v hali A

- Novoletna darila ● domače in uvožene pijače ● čokolada ● bomboni
- južno sadje

Izreden nakup po novoletnih reklamnih cenah

Obrtno podjetje

Tehtnica Železniki

v skladu z določili statuta podjetja ponovno razpisuje naslednja vodilna delovna mesta:

1. VODJA KOMERCIJALNE SLUŽBE:

pogoj — ekonomska ali druga srednja šola z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v komerciali.

2. VODJA RAČUNOVODSKE SLUŽBE:

pogoj — ekonomska srednja šola z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v računovodstvu.

3. VODJA TEHNIČNE SLUŽBE:

pogoj — srednja tehnična šola z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu tehnične službe v kovinski stroki.

4. VODJA SPLOSNE SLUŽBE:

pogoj — kadrovska ali srednja šola z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu v kadrovski ali splošni službi.

Kandidati naj prijavam priložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev. Razpis velja 15 dni od dneva objave v časopisu.

PRODAM

Prodaj dva PRASICA, težka od 25 do 30 kg. Strahinj 18, Naklo 6649

Prodaj 4-kanalni MAGNETOFON grundig TK 145. Informacije na telefon 22-732 Kranj 6650

Ugodno prodaj rabljene SMUCI z okovi, dolžine 205 cm. Kejžar, Kranj, Mrakovka 1 6651

Prodaj dvoosno PRIKOLICO in GUMI VOZ ali zamenjam za enosno, oziroma kupim. Trboje 5 6652

Prodaj mladega VOLA za pleme. Zg. Bela 22, Preddvor 6653

Prodaj PRASICA za zakol in sedem let staro KOBILU. Gorica 1, Radovljica 6654

Prodaj 160 kg težkega PRASICA. Prebačevo 45, Kranj 6655

Prodaj OPEKO monta 12. Velesovo 15, Cerklje 6656

Prodaj PRASICE, Zalog 34, Cerklje 6657

Prodaj PRASICA za zakol. Glinje 4, Cerklje 6658

Prodaj dva PRASICA, težka po 140 kg. Voglje 49 6659

Prodaj PRASICE po izbiri za zakol. Kranj, Krašnova 12 6660

Prodaj enoredni PLETILNI STROJ regina. Raspet Jernej, Radovljica, Cankarjeva VI. 6672

Prodaj sedem tednov stare PRASICE. Rupa 12, Kranj 6673

KUPIM

Kupim suhe SMREKOVE PLOHE 5 cm. Bistrica 43/a, Trzic 6661

MOTORNNA VOZILA

Nujno prodaj KOMBI IMV, 100.000, po zelo ugodni ceni, ker nimam garaže. Markun Franc, Ribno 53, Bled 6613

Na Primskovem oddam GARAZO. Čemažar Janez, Valjavčeva 3, Kranj 6662

Kupim VW kombi z odprtim kesonom. Naslov v oglasnem oddelku 6663

POSESTI

Prodaj ZAZIDLJIVO PARCELO (Francarija) v Preddvoru, veliko 743 m². Radosavljevič, Staneta Rozmana 7, Kranj, telefon 23-128 6664

Prodaj enostanovanjsko HISO, še ne popolnoma dograjeno, na Orehku pri Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 6665

Prodaj stanovanjsko HISO dvojček. Kalan Janko, Zg. Besnica 74 6666

ZAPOSLOTVE

Iščem mlado DEKLE za varstvo dveh otrok. Hrana in stanovanje preskrbljeno. Vreček Jožica, Smledniška 112, Kranj 6667

Za Silvestrovo iščemo HARMONIKARJA ali TRIO. Javite na telefon 70-236 Radovljica.

IZGUBLJENO

Pozabljene moške CEVLJE, kupljene na novoletnem sejmu v Kranju, dobite prav tam pri Kristan, pletilstvo 6668

OSTALO

Cenjene stranke OBVEŠČAMO, da imamo spremenjeno telefonsko številko na 72-530. MESARIJA MARINSEK, Naklo 6669

PRIPREDITVE

GOSTILNA DUPLJE vas vabi na veselo SILVESTROVANJE, ki bo v gasilskem domu v Dupljah s pričetkom ob 20. uri. Vabljeni! 6670

GOSTILNA na JAMI SENCUR vabi na SILVESTROVANJE. Začetek ob 20. uri. Rezervacije sprejemamo vsak dan v gostilni. Rezervacija z menujem 40 din. Zabaval vas bo TRIO iz Luž. Vabljeni! 6671

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni na: letna 32 polletna 16 din cena za eno številko 50 para. Mali oglas: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo

Kranj CENTER

23. decembra zah. nemški-franc. barvni film LAS VEGAS ob 16., 18. in 20. uri

24. decembra zah. nemški barvni VV film PRIDI, PRIDI LJUBA MOJA ob 16., 18. in 20. uri

25. decembra zah. nemški barvni VV film PRIDI, PRIDI LJUBA MOJA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

23. decembra amer. barvni CS film VELIKI BANCNI ROP ob 17. uri, zah. nemški barvni film DEZEVIJE PRIHAJA ob 19. uri

24. decembra zah. nemški-franc. barvni film LAS VEGAS ob 17. in 19. uri

25. decembra zah. nemški-franc. barvni film LAS VEGAS ob 17. in 19. uri

Trzic

23. decembra amer. barvni CS film PLAMENA REKA ob 17.30 in 19.30

24. decembra amer. barvni CS film PLAMENA REKA ob 17.30 in zah. nemški barvni film DEZEVIJE PRIHAJA ob 19.30

25. decembra zah. nemški barvni film POPOLNI ZAKON ob 17.30 in 19.30

Kamnik DOM

24. decembra premiera franc.-špan. barv. filma CLOVEK IZ MARAKECHA ob 17.30 in 19.30

25. decembra franc.-špan. barvni film CLOVEK IZ MARAKECHA ob 17.30 in 19.30

Jesenice RADIO

23. decembra amer. barvni CS film KO PRIDE NOC

24. decembra nemški barv. film ZIVLJENJE V DVOJE

25. decembra amer. barvni film: KRVAVI PLEN

Jesenice PLAVZ

23. decembra nemški barv. film ZIVLJENJE V DVOJE

24.—25. decembra ameriški barvni film CINCINATI KID

Dovje-Mojstrana

23. decembra italij barvni CS film GIBLJIVA TARCA

Kranjska gora

24. decembra amer. barvni CS film KO PRIDE NOC

Javornik DELAVSKI DOM

23. decembra amer. barvni film CINCINATI KID

Radovljica

23. decembra zah. nemški barvni film HURA! SOLA GORI ob 18. uri, amer. barv. film AFERA TOMASA CROWNA ob 20. uri

24. decembra zah. nemški barvni film HURA! SOLA GORI ob 20. uri

25. decembra amer. barvni film AFERA TOMASA CROWNA ob 18. uri, zah. nemški barvni film ZDRAVNIK IZ ST. PAVLA ob 20. uri

Bled

23. decembra italij. barvni film STRAHOVI ob 17. in 20. uri

24. decembra italij. barvni film STRAHOVI ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

23. decembra franc. barvni film RAZBRZDANI ob 18. in 20. uri

24. decembra mehiški barvni film VELIKI UPOR ob 20. uri

25. decembra mehiški barvni film VELIKI UPOR ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

23. decembra italij. barvni film POT SLAVE

25. decembra amer. barvni film RANJENA LJUBEZEN

Gorenjska kredita banka Kranj

obvešča stranke

da od 4. 1. 1971 do vključno 7. 1. 1971 podaljšuje delovni čas na dinarski in devizni likvidaturi. V tem času vam bomo na razpolago od 7. do 16. ure v vseh naših poslovnih enotah.

Hranilnica v Kranju pa stalno posluje od 7. do 18. ure in v sobotah od 7. do 12. ure.

Poslužujte se storitev, ki vam jih nudijo poslovne enote Gorenjske kreditne banke v Kranju, na Bledu, na Jesenicah v Radovljici, Skofji Loki in Trzicu.

Gorenjska predilnica Skofja Loka

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

- a) 1 vodja oddelka za obračun osebnih dohodkov,
- b) 1 pomočnik obratovodje kodranke,
- c) 1 pripravnik s srednjo strokovno izobrazbo.

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

pod a)

- srednja izobrazba
- 3 leta delovnih izkušenj

pod b)

- višja izobrazba,
- 3 leta delovnih izkušenj ali
- srednja izobrazba,
- 5 let delovnih izkušenj

pod c)

- dokončana srednja izobrazba, tekstilne ali ekonomske smeri.

Prijave sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni po objavi v časopisu.

Želite pred zaključkom leta prirediti za vaš kolektiv v lepem okolju kos? ali večerjo?

Priporočamo vam naše prostore:
Restavracija Bor za 80 oseb
Restavracija Grad Hrib za 50 oseb
Grajsko klet za 35 oseb
Lovsko sobo za 20 oseb

Zagotavljamo vam prijetno počutje in dobre gostinske storitve.

Hotel Bor grad Preddvor

nesreče

NEZGODA PRI PREHITEVANJU

Na cesti prvega reda med Hrušico in Dovjem je v soboto, 19. decembra, nekaj pred eno uro popoldne voznik osebnega avtomobila Janez Cuznar iz Rateč pri prehitevanju trčil v nasprotni vozeči avtomobil, ki ga je vozil Blaž Gornik iz Ljubljane. V nesreči je bil sopotnik v Gornikovem vozilu Ivan Kozuh huje ranjen. Škode na avtomobilih je za 25.000 din.

KOLESAR UMRL V BOLNISNICI

Po Jezerski cesti v Kranju je v nedeljo 20. decembra, nekaj pred drugo uro zjutraj vozil voznik osebnega avtomobila Franc Maček iz Kranja. Pri hiši št. 69 je pri srečanju z nekim vozilom zasenčil luči, tako da ni opazil kolesarja Marjana Gantarja, starega 21 let, ki je ležal sredi ceste ob svojem kolesu. Avtomobil je Gantarja zadel in nekaj časa vlekel po cesti. Hudo ranjenega Marjana Gantarja so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer pa je čez nekaj ur umrl.

NEZGODA NA POLEDENELI CESTI

V nedeljo zjutraj se je v Podtaboru pri odcepu ceste za Tržič pripetila prometna nezgoda vozniku osebnega avtomobila Leopoldu Mlinariču z Jesenic. Voznik je pripeljal z neprijetno hitrostjo glede na poledenelo cesto. Avtomobil je začelo zanašati, prevrnil se je na streho, trčil v drsno ograjo in se končno postavil spet na kolesa. Voznik ni bil ranjen, na avtomobilu pa je škode za 8000 din.

HUDA NESREČA NA JEPRCI

V ponedeljek, 21. decembra, nekaj po dvanajsti uri se je na cesti prvega reda na Jepci pripetila hujša prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Janez Juhant iz Komende je v desnem nepreglednem ovinku prehiteval tovornjak. Tedaj pa je iz nasprotne smeri pripeljal osebni avtomobil, ki ga je vozil Franc Tobias iz Orešja. Voznik Juhant je zato zavil v desno za tovornjak, pri tem pa je njegov avtomobil zaneslo v levo in je trčil v Tobiasov avtomobil. Pri trčenju je bil voznik Juhant huje ranjen, voznik Tobias pa laže. Škode na avtomobilih je za 16.000 din. L. M.

Požari

V soboto, 19. decembra, zjutraj je izbruhnil požar v tovarni Ikos v pisarni obrata Galvanike. Tu so hranili razne kemikalije. Ogenj so takoj pogasili. Uničenih je nekaj galvanjskih grelcev in termostotov ter nekaj pisarniškega pohištva. Škodo cenijo na okoli 13.000 din.

V soboto zvečer se je pokazal ogenj na kozolcu last Janeza Zime iz Dovjega. Šestnajst metrov dolg kozolec je delno pogorel. Požar so gasili gasilci z Dovjega in Mojsane. Vzrok požara še raziskujejo.

V ponedeljek popoldne je izbruhnil požar v bifeju krajevne organizacije SZDL na Pungartu pri Škofji Loki. Upravitelj bifeja je z infra pečjo odtajeval zmrznjeno vodo v rezervoarju. Peč je postavil na rezervoar, nato pa je odšel v Škofjo Loko. Medtem se je vnela lesena streha. Škode je za okoli 2000 din. Požar so pogasili škofjeloški gasilci.

Komisija za delovna razmerja

Gorenjske kreditne banke Kranj

razpisuje vodilna delovna mesta:

1. direktorja podružnice na Jesenicah
2. direktorja podružnice v Radovljici
3. direktorja podružnice v Škofji Loki
4. direktorja podružnice v Tržiču

Za zasedbo vodilnih delovnih mest se zahteva: visoka strokovna izobrazba in 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let na vodilnih delovnih mestih v banki ali višja strokovna izobrazba ter 15 let delovnih izkušenj, najmanj 7 let na vodilnih delovnih mestih v banki.

Pismene prijave za zasedbo razpisanih delovnih mest sprejema komisija za delovna razmerja Gorenjske kreditne banke Kranj do vštetelega 30. decembra 1970.

O rezultatu razpisa bodo udeleženci obveščeni v roku 8 dni od dneva sprejema sklepa o izbiri kandidatov.

V globoki žalosti sporočamo, da je tragično preminil v cvetu mladosti naš nepozabni sin

Marjan Gantar

trg. pomočnik pri Državni založbi Kranj

Pogreb nepozabnega bo v sredo, 23. decembra, ob 15.30 izpred mrliške vežice v Kranju.

Neutolažljivi: mami, ata, bratec Janez, stara mama, družine Stular, Kmetič, Jekovec, Krašovec in Urbiha ter drugo sorodstvo.

Kranj, Stari trg, 21. decembra 1970

Neizmerno nas je prizadela vest, da je tragično preminil naš dolgoletni sodelavec

Ivan Juhant

učitelj praktičnega pouka

Dobrega sodelavca bomo ohranili v najlepšem spominu

Kolektiv Šolskega centra ZP Iskra Kranj

Zahvala

Ob nenadni smrti mojega dobrega moža, brata, strica

Jankota Križaja

krojaškega mojstra v pokoju

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, kolektivu Oblačila — Novost Tržič, kolektivu KZ Naklo, vsem, ki ste nam ob težkih dneh kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, darovali cvetje in spremljali pokojnika na zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej najlepša hvala.

Zalujoča žena Marica

Celje, 4. decembra 1970

Zahvala

Ob tragični smrti ljubljene sinčka, vnučka in nečaka

Robija Rozmana

se za izredno požrtvovalnost iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, osebju Zdravstvenega doma Kranj in bolnice Jesenice.

Za izrečeno sožalje in darovano cvetje pa se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem ter kolektivu Iskra Otoče. Hvala tudi vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: mamica Vida, ati Jože in ostali sorodniki

Poljšica, 22. decembra 1970

Smučarski koledar

Nova sezona na snegu se je začela. V sezoni 1970/71 bo na naših smučiščih vrsta tekmovalj. Danes objavljamo še koledar alpskih prireditev, ki jih je največ na sporedu.

ALPSKE DISCIPLINE:

Datum	Kraj	Organizacija	Disc.	Grupa	Oznaka
1	2	3	4	5	6
December					
26.	Pohorje	SK Branik	SL	CI-CE	MD-K
26.	Bele vode	SSD Bele vode	VSL	CI-CE, PI-PE	MD
27.	Pohorje	SK Branik	VSL	CI-CE	MD-K
27.	Mislinja	TVD Mislinja	VSL	VSE GRUPE	MD
27.	Črni vrh	SK Jesenice	VSL	MI MI-ME	MD-K
Januar					
2.	Črni vrh	SK Jesenice	VSL	CI-CE	MD-K
3.	Stari vrh	SK Transturist	SL	CI-CE	MD-K
3.	Begunje	TVD Begunje	VSL	CI-CE, ST MI-ME	MD
4.-5.	Pohorje	SK Branik	SL-VSL	MN-FIS A svetovni pokal	
9.	Zelezniki	SD Alpes	SL	CI-CE	MD nočni slalom
9.	Slovenjgradec	SK Sl. Gradec	SL	CI-CE, MI-ME	MD slalom
9.	Ravne	SK Fužinar	VSL	MI PI-PE	MD-K
9.-10.	Lokve	SK N. Gorica	SL-VSL	PI-PE, CI-CE	MD-K
9.	Lancovo	SK Radovljica	VSL	PI-PE	MD
10.	Mežica	TVD Mežica	SL	ST PI-PE	MD-K
10.	Prevalje	SK Korotan	SM	MI MI-ME	MD-K
12.	Jezerško	SK Jezerško	VSL	vse grupe	MD dvoboj Jezerško-Zel. kapla
16.	Pohorje	SK Branik	SL	MI MI-ME	MD-K
16.	Ravne	SK Fužinar	VSL	ST PI-PE	MD-K
16.	Mežica	TVD Mežica	VSL	CI-CE	MD-K
17.	Pohorje	SK Branik	VSL	PI-PE	MD-K
17.	Bohinj	TVD Bohinj	VSL	ST MI-ME	MD-K
17.	Bele vode	SD Bele vode	VSL	CI-CE, MI-ME	MD
17.	Črna	SK Črna	VSL	MI MI-ME	MD-K
17.	Mislinja	TVD Mislinja	VSL	VSE GRUPE	MD
17.	Ulovka	SD Vrhnika	SL	CI-CE	MD-K
23.	Krvavec	SK Triglav	VSL	CI-CE	MD-K
23.	Črna	SK Črna	SL	CI-CE	MD nočni slalom
23.	Ravne	SK Fužinar	SL	PI-PE	MD-K
24.	Mežica	TVD Mežica	VSL	MI MI-ME	MD-K
24.	Črna	SK Črna	VSL	CI-CE	MD-K
24.	Litija	SK Polet	VSL	VSE GRUPE	MD
24.	Mislinja	TVD Mislinja	VSL	PI-PE	MD-K
26.	Žiri	SK Žiri	VSL	CI, ST MI	MD
31.	Črni vrh Idrija	TVD Logatec	VSL	MI PI-PE	MD-K
31.	Stari vrh	SK Transturist	VSL	CI-CE	MD-K
31.	Begunje	TVD Begunje	SL	CI-CE, MI-ME	MD
31.	Paški Kozjak	SK Velenje	SM	MI-ČI	MD
31.	Črna	SK Črna	VSL	ST PI-PE	MD-K
31.	Prevalje	SK Korotan	VSL	MI PI-PE	MD-K
31.	Pohorje	SK Branik	VSL	CI-CE	MD-K
31.	Idrija	SK Idrija	VSL	PI-PE	MD-K
31.	Lokve	SK N. Gorica	VSL-SL	PI-PE	MD-K
Februar					
5.-7.	Stari vrh	SK Transturist	SL-VSL-SM	CI-CE	MD-K prv. SRS
6.	Mojstrana	SK Jesenice	VSL	ST PI-PE	MD-K
6.	Pohorje	SK Branik	VSL	CI-CE	MD
6.	Zelezniki	SD Alpes	VSL	CI-CE	MD
6.-7.	Mrkopalj	SD Bijele stene	SL-VSL	ST PI-PE	MD-K šol. plo. prv. SFRJ
6.-7.	Slovenjgradec	SK Sl. Gradec	VSL-SL	MI MI-ME	MD-K prv. SRS
6.-7.	Gorenjska		VSL-SL	ST MI-ME	MD-K prv. SRS
7.	Pristava	SK Javornik	SM	VSE GRUPE	MD kurir. smuk
7.	Mojstrana	SK Jesenice	VSL	MI PI-PE	MD-K
7.	Jezerško	SK Jezerško	SM	CI-CE, MI-ME	MD Vrb. smuk
11.-14.	Golte	SK Izletnik	SM-SL-VSL	MI-ME	MD-K prv. SFRJ

Zapis z občnega zbora smučarjev Triglava Državni prvaki — a brez prave pomoči

Skakalci in tekači smučarskega kluba Triglav so tudi letos osvojili naslov ekipnega državnega prvaka. Stevilnim uspehom v zadnjih letih so torej dodali v minuli sezoni spet nove. V svojih vrstah imajo številne državne in republiške prvake ter več državnih in republiških reprezentantov. Sadovi pravlnega in intenzivnega dela so se torej v teh dveh sekcijah SK Triglava pokazali v tako lepih uspehih kot jih v Kranju zanjejo le še kegljači.

Nekoliko težji položaj je v alpskih disciplinah. Znano je, da je pred več kot desetimi leti državno reprezentanco v alpskih disciplinah sestavljala polovica Kranjčanov in da je iz Kranja izšla najboljša garnitura alpskih smučark, ki je na mednarodnih prizoriščih dosegla največje uspehe. To so bili časi, ko so klubi delali pod enakimi pogoji, ko ni bilo žičnic, vlečnic... Če danes pogledamo razvrstitev posameznih klubov v alpskih disciplinah, bomo videli, da so na prvih mestih prav tisti klubi, ki so našli skupni jezik s turističnimi agencijami in upravami žičnic. To so predvsem SD Jesenice, Branik iz Maribora, TVD Partizan Tržič, Transturist Škofja Loka in drugi. Poleg tega pa imajo v teh krajih občinske zveze za telesno kulturo in delovne organizacije precej večje zanimanje za smučarski šport in ga zato tudi bistveno drugače finančno podpirajo kot v Kranju. Recept za dvig alpskega smučanja v Kranju je povsem znan. Če bo klub našel razumevanje pri Črini, ki upravlja žičnice na Krvavcu, podobno kot so ga Tržičani pri Kompasu, Jeseničani pri Ljubljana-transportu, Škofjeločani pri Transturistu, Branikovci pri Pohorski vzpenjači, potem smo že bliže uspehom tudi v alpskem smučanju v Kra-

nju. Potrebna pa bo tudi večja finančna pomoč. Smučarski klub Branik iz Maribora ima npr. samo za alpske discipline okoli 40 milijonov starih din. Smučarski Triglav pa prejme za svojo dejavnost od matičnega društva niti 7 milijonov starih din za vse tri discipline skupaj. Kadra in volje do dela je v klubu dovolj ter bi delo povsem lahko normalno steklo, če bi v kranjski občini našli na večje razumovanje.

Za večji napredek v vseh treh disciplinah pa bo potrebno mnogo več storiti tudi na področju objekta v Kranju in neposredni bližini mesta. Spomladaj bodo pričeli graditi 75-metrsko skakalnico na Gorenji savi, za napredek alpskega smučanja je nujno potrebna prenosna vlečnica, tekači pa si želijo krajšo stezo iz plastike za trening s smučmi v predsezoni, ko še ni snega. Položaj kluba, kljub številnim uspehom v tekih in skokih, je kritičen in bo imel novi upravni odbor z vsemi tremi sekcijami (alpsko, skakalno in tekaško) pod vodstvom začasnega predsednika tov. Janka Prezlja dovolj dela, če bo hotel uresničiti številne sklepe, ki so bili sprejeti na nedavnem občnem zboru smučarskega kluba Triglav.

J. Javornik

Prve tekme na snegu

Pokljuka je bila v nedeljo zbirališče tekačev in skakalcev, ki so se v novi sezoni prvič pomerili med sabo, da bi ugotovili, kdo je najbolje pripravljen za številna tekmovalja, ki so pred durmi. Na startu so bili praktično vsi razen onih, ki vadijo v CSSR oziroma v Švici. Tekalci so se pomerili v spomin padlih borcev Prešernove brigade. Obe prireditvi pa sta bili hkrati v počastitev dneva JLA. V tekaški tekmi, kjer je nastopilo več kot 150 tekmovalcev in tekmovalk, so bili v posameznih kategorijah najboljši: pionirke — I. Smukovce (Boh. Bistrica), ml. pionirji: I. Eržen (Alpes), st. pionirji: I. Božo Kordež (Alpes), mladinke:

I. Kordež (Triglav), ml. mladinci: I. Matevž Kordež (Alpes), st. mladinci: I. Tajnikar (Jesenice), ml. člani: I. Burger (Radovljica), tek člani v patrolji: I. Alpes (Grasič, Krišelj). 85 skakalcev se je pomerilo na 45-metrski oziroma 30-metrski skakalnici. V odsotnosti desetotice najboljših članov je bil prvi Danilo Pudgar iz Črne. V konkurenci starejših mladincev je zmagal Kranjec Jože Kapušin in se tako uvrstil v državno reprezentanco, ki bo nastopila v soboto na mednarodnem tekmovalju v St. Moritzu. Med mlajšimi mladinci je bil najboljši Turk iz Logatca, z Gorenjske pa Ivo Zupan iz Zirovnice, ki je zasedel drugo mesto.

J. J.

1 vprašanje 3 odgovori

Rubriko smo danes odstopili skofjetoškemu gostilničarjem. Povedati moramo, da se pred dobrim mesecem dni, ko je naš novinar obiskoval lokale in na golobradem sodelavcu preizkušal, kje mladoletnikom strežijo žganje in kje ne, niso posebno dobro odrezali. (Ugotovitev seveda velja le za kolege pričujoče trojice, saj smo tokrat, razen v enem primeru, izbrali druge oštarije — op. p.). Vprašanje se je glasilo: ali ste prebrali reportažo v Glasu, kaj menite v obravnavanem problemu ter kdo pri vas dobi alkoholne pijače, kdo pa ne?

● **PAVLE DEMSAR**, lastnik gostilne Pri mostu: »Seveda sem bral reportažo. Mislim, da je bila koristna in potrebna. Pri nas smo absolutno proti točenju alkohola mladoletnikom. Prav tako ne odobravamo, če natakarkar postreže vinjenj osebi. Pijanцу vedno svetujemo, naj raje spi je kaj neškodljivega. Moje načelo je: ne po vsej sili prodajati pijače, ampak nuditi gostom okrepčilo.

Mladincu praviloma zmeraj odrečemo žganje in vino. Drugače je kajpak, kadar sedi v zaključeni družbi ali skupaj s starejšimi osebami. Tedaj mu, če zahteva, brez pridržkov serviramo čaj z rumom ali pivo. Tudi ob proslavah, likofih, obletnicah in podobnih praznikih nimamo nič proti, ako mladina popije manjše količine lažjih pijač.

● **MATIJA ČUJOVIČ**, direktor Transturistove restavracije Krona: »Z veseljem smo prebrali zapis v Glasu, saj je edino naša natakarkarica-vajenka odklonila fantu slivovko. Mimogrede naj povem, da sem dekletu za nagrado kupil bomboniero. Prepoved točenja alkohola mladini namreč ni lahko izvajati. Današnji mladoletniki so dostikrat precej veliki in močni, na pogled starejši kot bi človek mislil. Vseh spornih oseb pač ne moreš legitimirati. Podobno je z odraslimi, ki se opijejo pri nas. Le kako boš pijanemu gostu, zlasti če je poprej večerjal in spil že precej čašic, naenkrat prenekal streči? Mnogo lažje delo

in veliko mirnejšo vest imamo, kadar gostilniške usluge odrečemo razgrajčem oziroma prišlekom, ki so praznili kozarce kje drugje in šele nato prikolovratili v Krono. K sreči zahajajo semkaj skoraj samo stalni obiskovalci, ki jih osebe dobro pozna in ve, kako in kaj je z njimi.«

● **GASPER KARLÍN**, lastnik gostilne Plevna: »Reportažo sem žal spregledal, vendar menim, da ste se dotaknili važnega vprašanja. Tudi k nam zaidejo mladoletniki, a jim — če so brez spremljevalca — ne damo alkohola. V družbi starejših seveda dobijo skoraj vsako zahtevano pijačo. Proti temu smo najbrž popolnoma brez moči. Se večji križ je z odraslimi pijanci. Običajno se napijejo v kakšnem sosednjem lokalu, potem pa pristanejo za našo točilno mizo. Kajpak jim ne postrežemo, čeprav utegne biti doslednost včasih celo nevarna. Toda vedno se najde kdo, ponavadi znanec, ki opi težu naroči žganje. Natakarkarica je nemočna, saj ne more vnaprej vedeti, h komu bo romal kozarec. Veliko raje imamo solidne, mirne goste, čeprav zapravijo manj kot nezmerni pivci.«

I. Guzelj

Huda nesreča na Jeprci

Na Jeperci sta v ponedeljek popoldne trčila osebna avtomobila kranjske in mariborske registracije. Nesreča se je pripetila zaradi neprevidnega prehitavanja. Oba voznika, eden je hudo ranjen, so prepeljali v ljubljansko bolnišnico — Foto: F. Perdan

Šest slovenskih trgovskih hiš ustanovilo združeno podjetje

Šest slovenskih trgovskih podjetij — I. Junj Trbovlje, Napredek Domžale, Tabor Grosuplje, Trgovsko podjetje Vrhnika, Delikatosa Ljubljana in Loka Škofja Loka — se je z internimi referendumi odločilo ustanoviti posebno združenje, v katerem naj bi sicer vsi člani ostali popolnoma samostojni, ven-

dar bodo uvedli skupno nabavno službo, skupno propagandno, skupno programiranje razvoja ter kasneje skupno reševanje nekaterih problemov, ki jih je moč odpraviti hitreje in učinkoviteje, če se z njimi spoprimejo kot zaključena celota. Referendumi so bili izvedeni v novembru in v začetku decem-

bra. Akcija je uspela, saj so kolektivni brez pridržkov, z najmanj 78 in največ 92-odstotno večino, podprli zamisel. Kakor smo zvedeli, bi tudi številne druge sorodne gospodarske organizacije radi pristopile k združenju. Pogovori že tečejo.

I. G.

Elita
Kranj

VAM NUDI V TRGOVINI NOGAVICAR, TITOV TRG 18 IN NA NOVOLETNEM SEJMU V DELAVSKEM DOMU:

- ženske volnene nogavice po 13 din
- moške volnene nogavice po 6,50 din
- 3 pare ženskih najlonk za 10 din
- otroške hola hop do 4. leta po 6,50 din
- otroške hola hop od 6.—12. leta po 9,50 din
- ženske nogavice za krčne žile po 27,40 din

ZALOGA TEH NOGAVIC NI VELIKA, ZATO VAM SVETUJEMO, DA JIH KUPITE ČIMPREJE.